

2024/1260

2.5.2024

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2024/1260

ze dne 24. dubna 2024

o vymáhání a konfiskaci majetku

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 82 odst. 2, čl. 83 odst. 1 a 2 a čl. 87 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po předložení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Posouzení hrozeb závažné a organizované trestné činnosti (SOCTA) vypracované Europolem v roce 2021 zdůraznilo rostoucí hrozbu, kterou představuje organizovaná trestná činnost a pronikání trestné činnosti. Kvůli rozsáhlým příjmům generovaným organizovanou trestnou činností, které každý rok dosahují nejméně 139 miliard EUR a které jsou ve stále větší míře legalizovány prostřednictvím paralelního podzemního finančního systému, představuje dostupnost těchto výnosů z trestné činnosti významnou hrozbu pro integritu hospodářství a společnosti a narušuje právní stát a základní práva. Podle sdělení Komise ze dne 14. dubna 2021 o strategii EU pro boj proti organizované trestné činnosti na období 2021–2025 je cílem této strategie řešit výzvy organizované trestné činnosti podporou přeshraniční spolupráce a výměny informací a účinného vyšetřování zločineckých sítí, odstraněním výnosů z trestné činnosti a přizpůsobením donucovacích a justičních orgánů digitálnímu věku.
- (2) Hlavní motivací zločineckých organizací, které vyvíjejí činnost přeshraničně, včetně vysoce rizikových zločineckých sítí, je finanční zisk. Za účelem řešení závažné hrozby, kterou představuje organizovaná trestná činnost, je proto důležité, aby příslušným orgánům byla poskytnuta větší provozní kapacita a nezbytné prostředky k účinnému vyšetřování a identifikaci, zajištění, konfiskaci a správě nástrojů a výnosů z trestné činnosti nebo majetku pocházejícího z trestné činnosti.
- (3) Zločinná spolčení obvykle část výnosů z trestné činnosti reinvestují s cílem vytvořit si finanční základnu, která jim umožní pokračovat v této činnosti. Zločinecké organizace se navíc často uchylují k násilí, výhrůžkám, zastrašování nebo korupci s cílem získat kontrolu nad společnostmi, získat koncese, povolení, nabídková řízení nebo granty, dosáhnout nezákonných zisků či výhod nebo proniknout do klíčových infrastruktur, jako jsou logistická centra. Tato spolčení tak mají nepříznivý vliv na svobodu hospodářské soutěže nebo ovlivňují rozhodnutí veřejných orgánů a ohrožují právní stát a demokracii. Zločinná spolčení se stala celosvětovými hospodářskými subjekty s podnikatelským cílem. Zbavit zločince nezákonných zisků je naprosto nezbytné k tomu, aby se narušily jejich aktivity a zabránilo se jejich pronikání do legitimních ekonomik.
- (4) Hospodářská a finanční trestná činnost, zejména organizovaná trestná činnost, je často páchána prostřednictvím právnických osob a trestné činy spadající do oblasti působnosti této směrnice jsou často páchány v zájmu nebo ve prospěch těchto právnických osob. Příkazy k zajištění a konfiskaci proto mohou být v souladu s vnitrostátním právem vydávány i proti právnickým osobám.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 100, 16.3.2023, s. 105.

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 13. března 2024 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 12. dubna 2024.

- (5) Účinný systém vymáhání majetku vyžaduje rychlé vysledování a identifikaci nástrojů trestné činnosti a výnosů z ní a majetku, u kterého existuje podezření, že má původ v trestné činnosti. Tyto nástroje, výnosy nebo majetek by měly být zajištěny, aby se zabránilo jejich zmizení, a následně by měly být zkonfiskovány poté, co byl vydán příkaz ke konfiskaci v rámci řízení v trestních věcech. Účinný systém vymáhání majetku dále vyžaduje účinnou správu zajištěného a konfiskovaného majetku s cílem zachovat jeho hodnotu pro stát nebo za účelem jeho navrácení obětem.
- (6) Stávající právní rámec Unie pro vysledování a identifikaci, zajištění, konfiskaci a správu nástrojů, výnosů nebo majetku a pro úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti tvoří směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/42/EU⁽³⁾, rozhodnutí Rady 2007/845/SVV⁽⁴⁾ a rámcové rozhodnutí Rady 2005/212/SVV⁽⁵⁾. Komise vyhodnotila směrnici 2014/42/EU a rozhodnutí 2007/845/SVV a dospěla k závěru, že stávající rámec plně nedosáhl politického cíle v podobě boje proti organizované trestné činnosti prostřednictvím vymáhání jejich zisků.
- (7) Stávající právní rámec by měl být aktualizován s cílem usnadnit a zajistit účinné vymáhání a konfiskaci majetku v celé Unii. Tato směrnice by proto měla stanovit minimální pravidla pro vysledování a identifikaci, zajištění, konfiskaci a správu majetku v rámci řízení v trestních věcech. V této souvislosti je řízení v trestních věcech autonomním pojmem práva Unie vykládaným Soudním dvorem Evropské unie bez ohledu na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva. Touto směrnicí nejsou dotčeny postupy, které mohou členské státy použít k zajišťování a konfiskaci majetku. Je nezbytné posílit schopnost příslušných orgánů připravit pachatele trestné činnosti o výnosy z trestné činnosti. Za tímto účelem by měla být stanovena pravidla pro posílení vysledování a identifikace majetku, jakož i možnosti pro jeho zajištění, zlepšení správy zajištěného a konfiskovaného majetku až do doby, než s ním bude naloženo podle pravomocného příkazu ke konfiskaci, posílení nástroje pro konfiskaci nástrojů trestné činnosti a výnosů z ní a majetku pocházejícího z trestné činnosti zločineckých organizací a zlepšení celkové účinnosti systému vymáhání majetku.
- (8) Tato směrnice by měla usnadnit přeshraniční spolupráci tím, že se příslušným orgánům poskytnou nezbytné pravomoci a zdroje, aby mohly rychle a účinně reagovat na žádosti orgánů v jiných členských státech. Ustanovení určující pravidla pro včasné vysledování a identifikaci majetku, naléhavá opatření k zajištění nebo účinnou správu přispívají ke zlepšení možností přeshraničního vymáhání majetku. Vzhledem ke globální povaze organizované trestné činnosti a její schopnosti rychle převádět majetek pocházející z trestné činnosti přes hranice by měla být rovněž posílena spolupráce se třetími zeměmi v rámci mezinárodního práva.
- (9) Vzhledem k tomu, že zločinná spolčení zapojená do široké škály nezákonných činností na různých trzích páchají široký okruh trestné činnosti a spolupráce mezi nimi je systémová a orientovaná na zisk, účinný boj proti organizované trestné činnosti vyžaduje, aby byla k dispozici opatření k zajištění a konfiskaci, která by se týkala zisků ze všech oblastí trestné činnosti, v nichž organizované zločinecké skupiny působí. Tyto trestné činy zahrnují oblasti trestné činnosti uvedené v čl. 83 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“). Kromě trestných činů uvedených v čl. 83 odst. 1 Smlouvy o fungování EU by oblast působnosti této směrnice měla rovněž zahrnovat všechny trestné činy, které jsou harmonizovány na úrovni Unie, včetně podvodů poškozujících finanční zájmy Unie s ohledem na rostoucí zapojení organizovaných zločineckých skupin do této oblasti trestné činnosti. Oblast působnosti této směrnice by měla dále zahrnovat trestné činy proti životnímu prostředí, které jsou pro organizované zločinecké skupiny klíčovou činností a často souvisejí s praním peněz nebo se týkají odpadů a zbytků vzniklých v souvislosti s výrobou drog a obchodováním s nimi. Napomáhání k nepovolenému vstupu a pobytu představuje hlavní činnost organizovaných zločineckých skupin a je obvykle spojeno s obchodováním s lidmi. Trestný čin napomáhání k nepovolenému vstupu a pobytu je třeba chápat ve smyslu směrnice Rady

⁽³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/42/EU ze dne 3. dubna 2014 o zajišťování a konfiskaci nástrojů a výnosů z trestné činnosti v Evropské unii (Úř. věst. L 127, 29.4.2014, s. 39).

⁽⁴⁾ Rozhodnutí Rady 2007/845/SVV ze dne 6. prosince 2007 o spolupráci mezi úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti v jednotlivých členských státech v oblasti vysledování a identifikace výnosů z trestné činnosti nebo jiného majetku v souvislosti s trestnou činností (Úř. věst. L 332, 18.12.2007, s. 103).

⁽⁵⁾ Rámcové rozhodnutí Rady 2005/212/SVV ze dne 24. února 2005 o konfiskaci výnosů a majetku z trestné činnosti a nástrojů trestné činnosti (Úř. věst. L 68, 15.3.2005, s. 49).

2002/90/ES⁽⁶⁾ a rámcového rozhodnutí Rady 2002/946/SVV⁽⁷⁾. Rámcové rozhodnutí Rady 2002/946/SVV stanoví možnost doplnit trestní sankce konfiskací dopravního prostředku použitého ke spáchání trestného činu a zároveň jasně stanoví, že jeho ustanovení se použijí, aniž je dotčena ochrana poskytovaná uprchlíkům a žadatelům o azyl za účelem poskytnutí humanitární pomoci v souladu s mezinárodním právem.

- (10) Kromě trestného činu účasti na zločinném spolčení ve smyslu článku 2 rámcového rozhodnutí Rady 2008/841/SVV⁽⁸⁾ by do oblasti působnosti této směrnice měly být zahrnuty i jiné trestné činy uvedené v čl. 1 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2008/841/SVV a vymezené ve vnitrostátních právních předpisech, pokud jsou spáchány v rámci zločinného spolčení, jak je vymezeno v čl. 1 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2008/841/SVV a jak je vymezeno ve vnitrostátním právu, s cílem získat nezákonný zisk z trestné činnosti, kterou obvykle vykonávají zločinná spolčení. Členské státy jsou vybízeny zejména k zajištění toho, aby do oblasti působnosti této směrnice byly zahrnuty trestné činy padělání a pirátství výrobků, nezákonné obchodování s kulturními statky, padělání veřejných listin a obchodování s nimi, vražda nebo těžké ublížení na zdraví, nezákonný obchod s lidskými orgány a tkáněmi, únosy, nezákonné omezování osobní svobody nebo braní rukojmí, organizovaná nebo ozbrojená loupež, vydírání a vymáhání peněz za ochranu, obchodování s odcizenými vozidly, daňové trestné činy týkající se přímých daní a nepřímých daní, žhářství, podvody, nezákonné obchodování s jadernými nebo radioaktivními materiály a trestné činy, které spadají do pravomoci Mezinárodního trestního soudu. Tato směrnice však neukládá členským státům povinnost stanovit nebo ponechat ve svém právu jakýkoli trestný čin.
- (11) Za účelem zajištění účinného provádění omezujících opatření Unie je nezbytné rozšířit oblast působnosti této směrnice na trestné činy, na něž se vztahuje směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1226⁽⁹⁾.
- (12) Aby bylo možné zachytit majetek, který by mohl být přeměněn a převeden za účelem utajení jeho původu, a aby se zajistila harmonizace a jasnost definic v celé Unii, měl by být obecně vymezen pojem majetku, který může být předmětem zajištění a konfiskace. Měl by zahrnovat právní dokumenty nebo nástroje, a to i v elektronické nebo digitální formě, dokládající právní nárok nebo podíl na majetku, který je předmětem zajištění a konfiskace, včetně například finančních nástrojů, svěřenských fondů nebo dokumentů, které mohou zakládat věřitelské nároky a které jsou obvykle v držení osoby, na niž se vztahují příslušné postupy. Touto směrnicí nejsou dotčeny stávající vnitrostátní postupy pro uchování právních listin nebo nástrojů dokládajících právní nárok na takový majetek nebo podíl na něm používané příslušnými vnitrostátními orgány nebo veřejnými subjekty v souladu s vnitrostátním právem. Definice majetku by měla zahrnovat všechny formy majetku, včetně kryptoaktiv.
- (13) Za účelem zachycení majetku, který by mohl být přeměněn a převeden za účelem utajení jeho původu, a za účelem zajištění harmonizace a jasnosti definic v celé Unii by měla být stanovena obecná definice výnosů z trestné činnosti, která bude zahrnovat přímé výnosy z trestné činnosti a veškeré nepřímé přínosy, včetně následných opětovných investic nebo přeměny přímých výnosů, a to v souladu s definicemi uvedenými v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1805⁽¹⁰⁾. Výnosy z trestné činnosti by proto měly zahrnovat jakýkoli majetek, včetně majetku, který byl zcela nebo zčásti přeměněn na jiný majetek, nebo majetku, který byl smíšen s majetkem nabytým zákonným způsobem, až do výše odhadované hodnoty smíšených výnosů. Výnosy z trestné činnosti by měly rovněž zahrnovat příjmy nebo jiné přínosy pocházející z výnosů z trestné činnosti nebo z majetku, na něž byly takové výnosy přeměněny nebo s nímž byly smíšeny.

⁽⁶⁾ Směrnice Rady 2002/90/ES ze dne 28. listopadu 2002, kterou se definuje napomáhání k nepovolenému vstupu, přechodu a pobytu (Úř. věst. L 328, 5.12.2002, s. 17).

⁽⁷⁾ Rámcové rozhodnutí Rady 2002/946/SVV ze dne 28. listopadu 2002 o posílení trestního rámce s cílem zabránit napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu (Úř. věst. L 328, 5.12.2002, s. 1).

⁽⁸⁾ Rámcové rozhodnutí Rady 2008/841/SVV ze dne 24. října 2008 o boji proti organizované trestné činnosti (Úř. věst. L 300, 11.11.2008, s. 42).

⁽⁹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1226 ze dne 24. dubna 2024 o vymezení trestných činů a sankcí za porušení omezujících opatření Unie a o změně směrnice (EU) 2018/1673 (Úř. věst. L, 2024/1226, 29.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1226/oj>).

⁽¹⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1805 ze dne 14. listopadu 2018 o vzájemném uznávání příkazů k zajištění a příkazů ke konfiskaci (Úř. věst. L 303, 28.11.2018, s. 1).

- (14) Vysledování a identifikace majetku v rané fázi trestního vyšetřování má zásadní význam pro zajištění rychlé identifikace nástrojů, výnosů nebo majetku, které by mohly být následně konfiskovány, včetně majetku, který souvisí s trestnou činností a nachází se v jiných jurisdikcích, čímž se usnadňuje přeshraniční spolupráce. S cílem zajistit, že finanční šetření bude mít ve všech členských státech dostatečnou prioritu, aby bylo možné řešit trestnou činnost přeshraniční povahy, je nezbytné požadovat, aby příslušné orgány začaly vysledovat majetek v okamžiku, kdy vznikne podezření z trestné činnosti, která pravděpodobně povede k podstatnému hospodářskému prospěchu. Při určování, zda je možné, že hospodářský prospěch bude podstatný by měly mít členské státy možnost stanovit minimální prahové hodnoty pro hodnotu očekávaných výnosů nebo umožnit, aby příslušné orgány provedly posouzení případ od případu. S cílem umožnit dostatečnou flexibilitu při zahajování finančního šetření by měly mít členské státy možnost omezit oblast působnosti tohoto šetření na trestné činy, u kterých je možné, že byly spáchány v rámci zločinného spolčení. Za účelem zajištění účinného finančního šetření by členské státy měly poskytnout nezbytné finanční, technické a lidské zdroje.
- (15) Aby se zajistilo účinné uplatňování omezujících opatření Unie, zavedla Unie společná minimální pravidla týkající se definic trestného jednání, které porušuje omezující opatření Unie. Aby se usnadnilo odhalování trestných činů souvisejících s porušením omezujících opatření Unie, je důležité dát úřadům pro vyhledávání majetku z trestné činnosti pravomoc vysledovat a identifikovat majetek osob a subjektů, na něž se omezující opatření vztahují, a to na žádost příslušných vnitrostátních orgánů s ohledem na indicie a opodstatněné důvody, na jejichž základě se lze domnívat, že takové trestné činy byly spáchány. Těmito pravomocemi by neměly být dotčeny procesní požadavky a záruky stanovené vnitrostátním právem, včetně pravidel pro zahájení trestního řízení nebo v případě potřeby požadavku na získání soudního povolení.
- (16) Vzhledem k tomu, že za účelem účinného vysledování a identifikace majetku může být zapotřebí přijmout opatření týkající se vysledování a identifikace, která vyžadují zásah jiných orgánů, je důležité, aby úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti měly možnost požádat příslušné orgány o spolupráci. Podmínky pro takové žádosti podléhají vnitrostátnímu právu. Členské státy mohou do svých úřadů pro vyhledávání majetku z trestné činnosti zahrnout zástupce donucovacích a justičních orgánů nebo mohou zřídit úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti v rámci donucovacích i justičních orgánů.
- (17) Vzhledem k nadnárodní povaze finančních prostředků využívaných organizovanými zločineckými skupinami by si členské státy měly rychle vyměňovat informace, které mohou vést k identifikaci nástrojů trestné činnosti a výnosů z ní a jiného majetku vlastněného nebo ovládaného zločinci. Za tímto účelem je nezbytné zmocnit úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti k vysledování a identifikaci majetku, který by mohl být následně konfiskován, zajistit jim přístup k nezbytným informacím za jasných podmínek a stanovit pravidla pro rychlou vzájemnou výměnu informací, a to z vlastní iniciativy nebo na požádání. V naléhavých případech, kdy existuje riziko zmizení majetku, je třeba odpovědět na žádost o informace co nejdříve, nejpozději však do osmi hodin. Požadavek, aby úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti vysledovávaly a identifikovaly nástroje, výnosy nebo majetek, který je nebo se může stát předmětem příkazu k zajištění nebo konfiskaci vydaného jiným členským státem, má usnadnit přípravu nebo výkon příkazů k zajištění z jiných členských států, ale neznamená povinnost tyto příkazy uznat podle nařízení (EU) 2018/1805.
- (18) Za účelem účinného vyšetřování za účelem vysledování majetku a rychlé reakce na přeshraniční žádosti by úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti měly mít přístup k informacím, které jsou nezbytné ke zjištění existence, vlastnictví nebo kontroly majetku, který je nebo se může stát předmětem příkazu k zajištění nebo konfiskaci. Úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti by tudíž měly mít okamžitý a přímý přístup k příslušným údajům, jako jsou informace o nemovitostech, vnitrostátní evidence občanů a registry obyvatel, obchodní databáze a databáze vozidel, jakož i přístup k informacím o bankovních účtech podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1153⁽¹¹⁾ a k informacím o skutečném vlastnictví podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849⁽¹²⁾. Přístup a vyhledávání by měly být považovány za okamžité a přímé mimo jiné v případě, kdy

⁽¹¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1153 ze dne 20. června 2019 o stanovení pravidel usnadňujících používání finančních a dalších informací k prevenci, odhalování, vyšetřování či stíhání určitých trestných činů a o zrušení rozhodnutí Rady 2000/642/SVV (Úř. věst. L 186, 11.7.2019, s. 122).

⁽¹²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES (Úř. věst. L 141, 5.6.2015, s. 73).

vnitrostátní orgány provozující registr rychle předají informace prostřednictvím automatizovaného mechanismu příslušným orgánům za předpokladu, že s požadovanými údaji či informacemi, které mají být poskytnuty, nemůže manipulovat žádný zprostředkovatelský subjekt. Členské státy by dále měly zajistit, aby úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti měly rychlý přístup, a to buď okamžitě a přímo, nebo na žádost k dalším informacím, které mohou být cenné pro identifikaci příslušného majetku, jako jsou informace o hypotékách a úvěrech, celní údaje nebo informace o bezhotovostních převodech a zůstatcích na účtech, jakož i fiskální údaje, údaje o sociálním zabezpečení a informace z oblasti vymáhání práva. Pokud jde o fiskální údaje, vnitrostátní údaje o sociálním zabezpečení a informace z oblasti vymáhání práva, měly by mít členské státy možnost rozhodnout, že poskytnou úřadům pro vyhledávání majetku z trestné činnosti přístup k těmto informacím na základě odůvodněných žádostí a měly by být oprávněny umožnit orgánům, které tyto informace drží, aby za určitých podmínek přístup k těmto informacím odepřely, aby byla zajištěna integrita vyšetřování, důvěrnost informací poskytnutých jiným členským státem nebo třetí zemí, jakož i přiměřenost žádostí o informace ve vztahu k oprávněným zájmům fyzické nebo právnické osoby. Přístup k informacím by měl být předmětem zvláštních záruk, které zabrání zneužití přístupových práv. Tyto záruky doplňují požadavky na vedení logů o přístupech a vyhledáváních podle článku 25 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680⁽¹³⁾. Poskytnutí přístupu k těmto informacím nebrání členským státům v tom, aby přístup podmínily procesními zárukami stanovenými vnitrostátními právy, přičemž je třeba řádně zohlednit to, že úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti musí být schopny rychle reagovat na přeshraniční žádosti. Prováděním procesních záruk by neměla být dotčena schopnost úřadů pro vyhledávání majetku z trestné činnosti reagovat na žádosti jiných členských států, zejména v případech naléhavých žádostí.

- (19) Aby se zajistila bezpečnost informací sdílených mezi úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti, měly by mít všechny tyto úřady přímý přístup k aplikaci sítě pro bezpečnou výměnu informací (SIENA), kterou spravuje Europol v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/794⁽¹⁴⁾. SIENA, nebo případně výjimečně jiné bezpečné kanály, by se měly používat pro veškerou komunikaci mezi úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti podle této směrnice. Ve výjimečných případech může být zapotřebí použít jiný bezpečný kanál, například pokud naléhavost žádosti o informace vyžaduje dočasné použití jiného komunikačního kanálu nebo pokud výměna informací vyžaduje zapojení třetích zemí nebo mezinárodních organizací nebo pokud existují objektivní důvody domnívat se, že takové zapojení bude nutné v pozdější fázi. Odkaz na aplikaci SIENA by měl být vykládán tak, že se vztahuje i na její nástupce, pokud bude SIENA později nahrazena.
- (20) Vzhledem k rychlosti, s jakou pachatelé trestné činnosti přemísťují majetek pocházející z trestné činnosti napříč jurisdikcemi, členské státy zajistí, aby si úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti rychle vyměňovaly informace nezbytné pro plnění jejich úkolů. Ve výjimečných případech by mohlo být objektivně odůvodněné, aby úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti odmítly poskytnout informace jinému žádajícímu úřadu pro vyhledávání majetku z trestné činnosti, pokud by to poškodilo zájmy národní bezpečnosti členského státu, v němž se dožádaný úřad pro vyhledávání majetku z trestné činnosti nachází, ohrozilo probíhající vyšetřování nebo operativně pátrací činnost týkající se trestné činnosti, představovalo bezprostřední hrozbu pro život nebo tělesnou nedotknutelnost určité osoby nebo pokud by to bylo zjevně nepřiměřené nebo nepodstatné z hlediska účelu, pro který byly informace vyžádány. Při posuzování souladu se zásadami nezbytnosti a proporcionality by úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti měly postupovat s náležitou péčí, a to i s ohledem na dodržování základních práv.
- (21) Zajištění a konfiskace podle této směrnice jsou autonomní pojmy, které by neměly členským státům bránit v provádění této směrnice pomocí nástrojů, které by bylo možno v souladu s vnitrostátními právy považovat za sankce nebo jiný druh opatření.

⁽¹³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 89).

⁽¹⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/794 ze dne 11. května 2016 o Agentuře Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol) a o zrušení a nahrazení rozhodnutí 2009/371/SVV, 2009/934/SVV, 2009/935/SVV, 2009/936/SVV a 2009/968/SVV (Úř. věst. L 135, 24.5.2016, s. 53).

- (22) Konfiskace vede ke konečnému odnětí majetku. Zachování majetku však může být předpokladem konfiskace a je často zásadní pro účinný výkon příkazu ke konfiskaci. Majetek je zachován prostřednictvím zajištění. Aby se zabránilo mizení majetku, příslušné orgány členských států, což může zahrnovat úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti, by měly mít pravomoc neprodleně přijímat opatření k zajištění, například formou příkazu, za účelem zabezpečení majetku do doby, než bude vydán příkaz k zajištění. Vzhledem k výjimečné povaze takového opatření by členské státy měly omezit jeho časovou platnost.
- (23) V případech, kdy příslušné orgány nejsou schopny neprodleně přijmout opatření k zajištění, by členské státy měly povolit úřadům pro vyhledávání majetku z trestné činnosti, aby taková opatření přijaly. Takové opatření může být nezbytné zejména tehdy, pokud úřad pro vyhledávání majetku z trestné činnosti na žádost úřadu pro vyhledávání majetku z trestné činnosti v jiném členském státě vysledoval a identifikoval majetek, který může velmi rychle zmizet, jako jsou kryptoaktiva, a pokud příslušné orgány členského státu, v němž se dožádaný úřad pro vyhledávání majetku z trestné činnosti nachází, nejsou schopny neprodleně přijmout opatření k zajištění, pokud v daném členském státě neprobíhá trestní vyšetřování. Úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti by měly mít možnost majetek zabezpečit, do okamžiku, než bude možné vydat evropský příkaz k zajištění podle nařízení (EU) 2018/1805.
- (24) Jelikož příkazy k zajištění představují zásah do práva na vlastnictví, měla by tato předběžná opatření platit jen po dobu nezbytně nutnou pro zachování dostupnosti majetku za účelem jeho případné pozdější konfiskace. Ponechání takových předběžných opatření v platnosti může vyžadovat přezkum vnitrostátním soudem, aby bylo zaručeno, že jejich účel spočívající v zabránění mizení majetku je stále odůvodněný.
- (25) Opatřeními k zajištění majetku by neměla být dotčena možnost, aby byl v průběhu řízení konkrétní majetek považován za důkazní prostředek, za předpokladu, že bude poté k dispozici pro účinný výkon příkazu ke konfiskaci. Majetek lze v rámci trestního řízení zajistit i za účelem jeho případného pozdějšího navrácení nebo jako záruku náhrady škody způsobené trestným činem.
- (26) Kromě konfiskačních opatření, která orgánům umožňují připravit pachatele trestné činnosti o nástroje nebo výnosy v návaznosti na pravomocné odsouzení, je nezbytné umožnit konfiskaci majetku v hodnotě rovnocenné těmto nástrojům nebo výnosům, aby bylo možné zachytit majetek v hodnotě odpovídající nástrojům a výnosům trestné činnosti vždy, když není možné tyto nástroje a výnosy konfiskovat. Členské státy mohou stanovit konfiskaci majetku odpovídající hodnoty jako podpůrné nebo alternativní řešení ke konfiskaci nástrojů a výnosů v souladu s vnitrostátním právem.
- (27) Při provádění ustanovení této směrnice ohledně konfiskace majetku, jehož hodnota odpovídá nástrojům, by se příslušná ustanovení měla uplatnit, pokud je takové opatření s ohledem na zvláštní okolnosti daného případu přiměřené, zejména ve vztahu k hodnotě dotčených nástrojů. Členské státy mohou rovněž zohlednit, zda a do jaké míry je odsouzená osoba odpovědná za znemožnění konfiskace nástrojů.
- (28) Převod majetku nebo výnosů podezřelé či obviněné osoby informované třetí osobě s cílem vyhnout se konfiskaci je běžnou a častou praxí. Nabytím majetku třetí osobou se mění situace, kdy byl majetek získán, přímo či nepřímo, například prostřednictvím zprostředkovatele, třetí osobou odlišnou od podezřelé či obviněné osoby, včetně případů, kdy byl trestný čin spáchán jejím jménem nebo v její prospěch a kdy obviněná osoba nemá majetek, který může být konfiskován. Tato konfiskace by měla být možná alespoň v případech, kdy bylo zjištěno, že dotčené třetí osoby věděly nebo měly vědět, že účelem převodu nebo nabytí bylo vyhnout se konfiskaci. Zda dotčená třetí osoba toto věděla nebo měla vědět, by mělo být posuzováno na základě konkrétních skutečností a okolností, včetně toho, že převod byl proveden bezúplatně nebo výměnou za částku výrazně nepřiměřenou tržní hodnotě, že byl majetek převeden úzce spřízněným osobám nebo že zůstal pod účinnou kontrolou podezřelé nebo obviněné osoby. Převod na osoby úzce spřízněné s podezřelou nebo obviněnou osobou by mohlo zahrnovat převedení na rodinné příslušníky nebo na fyzické osoby, které mají právní ujednání nebo jiné úzké obchodní vztahy s podezřelou nebo obviněnou osobou, nebo na právnické osoby, v nichž podezřelá nebo obviněná osoba nebo její rodinný příslušník zasedá ve správních, řídicích nebo dozorčích orgánech. Pravidla týkající se konfiskace majetku třetích osob by se

měla vztahovat jak na fyzické, tak na právnické osoby, aniž by bylo dotčeno právo třetích stran být vyslechnuty, včetně práva nárokovat vlastnictví dotčeného majetku. Práva třetích osob jednajících v dobré víře by v každém případě měla být chráněna v souladu s vnitrostátním právem.

- (29) Zločinná společenství bývají zapojena do mnoha různých trestných činností. Pro účinný boj s organizovanou trestnou činností může být v některých situacích vhodné, aby po vydání odsuzujícího rozsudku za trestný čin, který může vést k hospodářskému prospěchu, následovala nejen konfiskace majetku spojeného s určitým trestným činem, včetně výnosů z trestného činu nebo jeho nástrojů, ale i konfiskace dalšího majetku, který soud určí jako majetek pocházející z trestné činnosti. Takto rozšířená konfiskace by měla být možná, pokud je soud přesvědčen, že daný majetek pochází z trestné činnosti, aniž by bylo vyžadováno, že byl za danou trestnou činnost vydán odsuzující rozsudek. Dotčené trestné jednání může představovat jakýkoli druh trestného činu. Jednotlivé trestné činy nemusí být prokázány, ale soud musí být přesvědčen, že daný majetek pochází z takového trestného jednání. V této souvislosti musí soud zvážit zvláštní okolnosti případu včetně skutečností a dostupných důkazů, na jejichž základě by mohlo být vydáno rozhodnutí o rozšířené konfiskaci. Skutečnost, že majetek určité osoby je neúměrný jejímu zákonnému příjmu, by mohla patřit mezi skutečnosti umožňující soudu učinit závěr, že majetek pochází z trestné činnosti. Členské státy by rovněž mohly stanovit podmínku určitého časového období, během něhož by se o majetku mohlo předpokládat, že pochází z trestné činnosti.
- (30) Konfiskace by měla být možná v případech, kdy pravomocné odsouzení není možné z důvodu nemoci, útěku nebo smrti podezřelé či obviněné osoby. Konfiskace by měla být rovněž možná v případě, že promlčecí doby stanovené vnitrostátním právem pro dotčené trestné činy jsou kratší než 15 let a uplynuly po zahájení trestního řízení. Konfiskace by v takových případech měla být povolena pouze tehdy, pokud by trestní řízení mohlo vést k pravomocnému odsouzení za trestný čin, kdyby výše uvedené okolnosti neexistovaly, alespoň u trestných činů, které by mohly přímo či nepřímo vést k podstatnému hospodářskému prospěchu, a pokud je soud přesvědčen, že nástroje, výnosy nebo majetek, které mají být konfiskovány, pocházejí z trestného činu nebo s ním přímo či nepřímo souvisejí. Pokud mají členské státy možnost použít pro případy nemoci nebo útěku řízení v nepřítomnosti, je to dostatečné ke splnění povinnosti umožnit konfiskaci. Je důležité připomenout, že mezinárodní orgány poukázaly na potenciál konfiskace k řešení překážek bránících konfiskaci nezákonných zisků v důsledku imunity a amnestie v případech, kdy nebyl vydán odsuzující rozsudek.
- (31) Pro účely této směrnice by se nemocí měla rozumět neschopnost podezřelé nebo obviněné osoby k účasti v trestním řízení po delší dobu, v důsledku čehož hrozí, že lhůty stanovené vnitrostátním právem pro trestní odpovědnost uplynou a řízení nebude moci pokračovat.
- (32) V situacích, kdy se konfiskační opatření uvedená v člácích 12 až 15 nepoužijí z právních nebo věcných důvodů stanovených vnitrostátním právem, by mělo být i nadále možné konfiskovat majetek který byl identifikován nebo, pokud to vnitrostátní právní systém vyžaduje, zajištěn v souvislosti s vyšetřováním trestného činu na základě indicií, že by mohl pocházet z trestné činnosti. Tento majetek by měl být konfiskován, pokud je soud přesvědčen, že majetek pochází z trestné činnosti spáchané v rámci zločinného společenství, a pokud toto jednání může přímo či nepřímo vést k podstatnému hospodářskému prospěchu. Při rozhodování o tom, zda je možné, aby určitá trestná činnost vedla k podstatnému hospodářskému prospěchu, mohou členské státy zohlednit veškeré relevantní okolnosti, včetně způsobu provedení, například zda byl trestný čin spáchan v rámci organizovaného zločinu nebo s úmyslem vytvářet pravidelný výnos z trestných činů. Členské státy by měly umožnit konfiskaci tohoto nevysvětlitelného bohatství, pokud se vyšetřování, v němž byl majetek identifikován, týká trestného činu spadajícího do oblasti působnosti této směrnice, za který lze uložit trest odnětí svobody s horní hranicí sazby nejméně čtyři roky. Tato podmínka zajišťuje, že možnost konfiskace nevysvětlitelného bohatství vzniká při vyšetřování trestných činů, které splňují určitou míru závažnosti.

- (33) Při uplatňování vnitrostátních pravidel, kterými se provádí tato směrnice, se příslušné vnitrostátní orgány mohou rozhodnout, že nenařídí nebo nevykonají konfiskaci nevysvětlitelného bohatství, pokud by v daném případě bylo použití pravidel stanovených v této směrnici zcela neopodstatněné nebo nepřiměřené. Členské státy mohou rovněž stanovit podmínku určitého časového období, během něhož by se o majetku mohlo předpokládat, že pochází z takové trestné činnosti. Členské státy by měly zajistit, aby byla dodržována příslušná procesní práva dotčené osoby. Práva třetích osob jednajících v dobré víře by měla být chráněna v souladu s vnitrostátním právem.
- (34) Přestože by nutným předpokladem pro konfiskaci nevysvětlitelného bohatství nemělo být, že byly prokázány jednotlivé trestné činy, musí být soud na základě dostatečně průkazných skutečností a okolností přesvědčen, že daný majetek pochází z trestné činnosti. Dotčené trestné jednání může spočívat v jakémkoli druhu trestného činu spáchaného v rámci zločinného spolčení, který by mohl vést k podstatnému hospodářskému prospěchu, a mohlo by tedy být závažné povahy. Při určování toho, zda by daný majetek měl být konfiskován, by vnitrostátní soudy měly vzít v úvahu všechny relevantní okolnosti daného případu, včetně dostupných důkazů a konkrétních skutečností, jako například to, že hodnota majetku je výrazně neúměrná zákonnému příjmu dané osoby. Další relevantní okolností by mohla být skutečnost, že neexistuje žádný věrohodný zákonný zdroj daného majetku, neboť původ zákonně nabytého majetku lze obvykle prokázat. Důležitá by mohla být i vazba dané osoby na činnosti zločinného spolčení, jakož i jiné okolnosti, jako je situace, za níž byl majetek nalezen, nebo náznaky účasti na trestné činnosti. Posouzení by se mělo provádět případ od případu v závislosti na okolnostech daného případu. Členské státy by měly mít možnost rozhodnout, že umožní konfiskaci nevysvětlitelného bohatství, pokud je trestní řízení ukončeno, nebo umožní její nařízení odděleně od trestního řízení o trestném činu.
- (35) Tato směrnice nebrání členským státům přijmout opatření umožňující konfiskaci nevysvětlitelného bohatství pro jiné trestné činy nebo okolnosti. Předmět této směrnice je omezen na řízení v trestních věcech; a proto se tato směrnice nevztahuje na konfiskační opatření v řízeních v občanskoprávních věcech, která členské státy případně provedly.
- (36) Vysledování a identifikace majetku, který má být zajištěn a konfiskován, by měly být možné i po pravomocném odsouzení za trestný čin nebo v návaznosti na řízení týkající se konfiskace, jež není založena na odsuzujícím rozsudku. To nebrání členským státům v tom, aby stanovily přiměřené lhůty od vydání pravomocného odsuzujícího rozsudku nebo pravomocného rozhodnutí v řízení o konfiskaci, která není založena na odsuzujícím rozsudku, po jejichž uplynutí by již vysledování a identifikace majetku nebyly možné.
- (37) Vzhledem k tomu, že trestná činnost může obětem způsobit velkou újmu, je nezbytné chránit jejich práva, včetně práva na náhradu újmy a navrácení. Členské státy by proto měly přijmout vhodná opatření k zajištění toho, aby nároky obětí na navrácení a odškodnění vůči osobě, na niž se vztahuje konfiskační opatření v důsledku trestného činu, byly zohledněny v řízení o vysledování, zajištění a konfiskaci majetku, a to i v přeshraničních případech. Kromě toho je pro usnadnění odškodnění a navrácení majetku obětem nezbytné zjednodušit vysledování majetku, který se může stát předmětem takových nároků, jakož i výměnu informací mezi orgány příslušnými pro vysledování majetku a orgány příslušnými pro rozhodování o nárocích obětí nebo k výkonu těchto rozhodnutí.
- (38) Opětovné sociální využití konfiskovaného majetku dává obecně společnosti jasně najevo, že hodnoty jako spravedlnost a zákonnost mají význam, zdůrazňuje zásady právního státu v komunitách, na něž má organizovaná trestná činnost větší dopad, a posiluje odolnost těchto komunit vůči pronikání trestné činnosti do sociální a hospodářské struktury, jak bylo zjištěno v členských státech, které taková opatření opětovného sociálního využití již zavedly. Členské státy se proto vyzývají, aby přijaly nezbytná opatření, která umožní, aby konfiskovaný majetek mohl být použit ve veřejném zájmu nebo pro sociální účely, aby mohl být zachován jako státní majetek pro účely spravedlnosti, vymáhání práva, veřejné služby či pro sociální nebo hospodářské účely nebo aby mohl být takový majetek převeden na orgány v obci nebo regionu, kde se nachází, aby jej tyto orgány mohly použít k uvedeným účelům, včetně postoupení organizacím, které vykonávají činnost sociálního zájmu. Použitím konfiskovaného majetku k těmto účelům není dotčena rozpočtová autonomie členských států.

- (39) Členské státy by rovněž měly mít možnost využít konfiskovaný majetek k tomu, aby přispěly k mechanismům na podporu třetích zemí postižených situacemi, v reakci na něž byla přijata omezující opatření Unie, pokud je spáchaný trestný čin s takovou situací přímo či nepřímo spojen. Komise by měla usnadnit spolupráci mezi členskými státy a se třetími zeměmi a mohla by poskytnout pokyny ohledně neúčinnějších postupů a finančních mechanismů, které jsou k dispozici na podporu těchto třetích zemí s cílem podpořit využívání konfiskovaných nástrojů, výnosů nebo majetku k tomuto účelu.
- (40) Členské státy se vyzývají, aby přijaly vhodná opatření, která zabrání tomu, aby osoby odsouzené v trestním řízení, v němž byl majetek zajištěn, přímo či nepřímo nabyly daný majetek v době, kdy je s ním nakládáno na základě příkazu ke konfiskaci. Tato opatření se mohou omezovat na majetek přesahující určitou hodnotu a mohou zahrnovat vyloučení určitých typů subjektů z účasti na prodeji majetku, požadavek na dokumentaci od kupujícího nebo posouzení případných vazeb kupujícího na odsouzenou osobu. Členské státy mohou taková opatření uplatnit i na prodej zajištěného majetku.
- (41) Aby se zajistilo, že majetek, který je nebo se může stát předmětem příkazu k zajištění nebo konfiskaci, si zachová svou hospodářskou hodnotu, měly by členské státy zavést účinná opatření správy. Tato opatření zahrnují účinné řízení subjektů, jako jsou podniky, jejichž fungování by mělo být zachováno, přičemž je třeba přijmout opatření nezbytná k zajištění toho, aby podezřelá nebo obviněná osoba neměla z pokračující činnosti daného subjektu přímý ani nepřímý prospěch, nebo případně opatření dohledu týkající se kontroly nad daným subjektem.
- (42) Je-li to odůvodněno povahou majetku, včetně jeho hodnoty nebo potřeby zvláštních podmínek správy, mělo by být v rámci přípravy příkazu k zajištění nebo nejpozději bez zbytečného odkladu po jeho výkonu provedeno posouzení toho, jak minimalizovat náklady na správu a zachovat hodnotu daného majetku. Cílem posouzení je poskytnout příslušným orgánům informace o relevantních aspektech, které je třeba vzít v úvahu před vydáním nebo výkonem příkazu k zajištění, během něj nebo po něm. Členské státy mohou přijmout pokyny upřesňující, jak má být toto posouzení prováděno, přičemž zohlední okolnosti týkající se majetku, který má být zajištěn, a zajistí, aby posouzení neohrozilo včasný výkon příkazu k zajištění.
- (43) V situacích, kdy lze důvodně předpokládat, že zajištěný majetek podléhá zkáze, či rychle klesá jeho hodnota, že náklady na jeho údržbu jsou neúměrné jeho očekávané hodnotě v době konfiskace, že správa je příliš obtížně proveditelná nebo že je majetek snadno nahraditelný, by členské státy měly umožnit prodej tohoto majetku před vydáním pravomocného příkazu ke konfiskaci. V souladu s vnitrostátním právem může rozhodnutí o prodeji majetku zvláštní povahy podléhat předchozímu schválení příslušným vnitrostátním orgánem. Před přijetím takového rozhodnutí by členské státy měly zajistit, aby dotčená osoba, s výjimkou případů, kdy uprchla nebo nemůže být lokalizována, byla informována a s výjimkou naléhavých případů jí byla poskytnuta příležitost být před prodejem vyslechnuta. Členské státy by měly stanovit možnost podat opravný prostředek proti příkazu k předběžnému prodeji. Členské státy by měly stanovit možnost, aby soud pozastavil výkon takového příkazu, například pokud je to nezbytné k ochraně oprávněných zájmů dotčené osoby, zejména existuje-li riziko vzniku nenapravitelné újmy. Členské státy mohou rovněž stanovit, že takový opravný prostředek má ze zákona odkladný účinek. Členské státy by měly mít možnost požadovat, aby náklady na správu zajištěného majetku byly účtovány vlastníkovi nebo skutečnému majiteli, například jako alternativu k nařízení předběžného prodeje a v případě pravomocného odsouzení.
- (44) Členské státy by měly zřídit nebo určit jeden nebo více příslušných orgánů, které budou působit jako úřady pro správu majetku za účelem zřízení specializovaných orgánů pověřených správou zajištěného a konfiskovaného majetku s cílem účinně spravovat majetek zajištěný před konfiskací a zachovat jeho hodnotu až do vydání pravomocného rozhodnutí o konfiskaci a nakládání s majetkem na základě takového rozhodnutí. Aniž jsou dotčeny vnitřní správní struktury členských států, úřady pro správu majetku by buď měly být jediným orgánem spravujícím zajištěný a konfiskovaný majetek, nebo by měly poskytovat podporu decentralizovaným subjektům v souladu s vnitrostátními strukturami řízení a podporovat příslušné orgány při plánování. Tato směrnice nestanoví právní nebo institucionální povahu úřadů pro správu majetku a nejsou jí dotčeny institucionální systémy v členských státech.

- (45) Tato směrnice respektuje základní práva a řídí se zásadami uznanými Listinou základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) a Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod v souladu s tím, jak je vykládá judikatura Evropského soudu pro lidská práva. Tato směrnice by měla být prováděna v souladu s těmito právy a zásadami.
- (46) Příkazy k zajištění a konfiskaci podstatně ovlivňují práva podezřelých a obviněných osob a v určitých případech práva třetích stran nebo jiných osob, které nejsou stíhány. Tato směrnice by měla stanovit zvláštní záruky a soudní prostředky nápravy, aby byla při provádění této směrnice zaručena ochrana základních práv těchto osob v souladu s právem na spravedlivý proces, právem na účinnou právní ochranu a presumpci nevinu, jak je zakotveno v článcích 47 a 48 Listiny.
- (47) Příkazy k zajištění, konfiskaci a předběžnému prodeji by se měly bez zbytečného odkladu sdělit dotčené osobě. Členské státy by však měly mít možnost stanovit, aby příslušné orgány měly právo odložit sdělení příkazů k zajištění dotčené osobě z důvodu potřeb vyšetřování. Účelem sdělení těchto příkazů je mimo jiné poskytnout dotčené osobě možnost tyto příkazy napadnout. V těchto sděleních by proto měl být zpravidla uveden důvod nebo důvody dotčeného příkazu. Není-li dotčená osoba známa nebo není-li známo místo pobytu dotčené osoby nebo pokud by sdělení každé z dotčených osob znamenalo nepřiměřenou zátěž pro příslušné orgány, mělo by být možné jej provést formou veřejného oznámení.
- (48) Dotčená osoba by měla mít možnost účinně napadnout příkazy k zajištění, konfiskaci a předběžnému prodeji. V případě příkazů ke konfiskaci, kde jsou přítomny všechny znaky protiprávního činu, ale odsouzení v trestním řízení není možné, by měl mít obžalovaný možnost být před vydáním příkazu vyslechnut, je-li to možné. V případě příkazů ke konfiskaci podle ustanovení o rozšířené konfiskaci a konfiskaci nevysvětlitelného bohatství by okolnosti, které by mohla dotčená osoba při napadení příkazu ke konfiskaci u soudu napadnout, měly rovněž zahrnovat konkrétní skutečnosti a dostupné důkazy, na jejichž základě je daný majetek považován za majetek pocházející z trestné činnosti.
- (49) Při provádění této směrnice mohou členské státy stanovit, že za výjimečných okolností by konfiskace neměla být nařízena nebo vykonána, pokud by to v souladu s vnitrostátním právem představovalo nepřiměřenou zátěž pro dotčenou osobu, na základě okolností příslušného konkrétního případu.
- (50) Členské státy jsou sice povinny zajistit, aby osoby, jejichž majetek je dotčen opatřeními stanovenými v této směrnici, měly právo na přístup k právníkovi po celou dobu řízení o zajištění a konfiskaci, avšak touto směrnicí nejsou dotčena pravidla pro bezplatnou právní pomoc.
- (51) Tato směrnice by měla být provedena, aniž by jsou dotčeny směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/64/EU⁽¹⁵⁾, 2012/13/EU⁽¹⁶⁾, 2012/29/EU⁽¹⁷⁾, Rady 2013/48/EU⁽¹⁸⁾, 2014/60/EU⁽¹⁹⁾, (EU) 2016/343⁽²⁰⁾, (EU) 2016/800⁽²¹⁾ a (EU) 2016/1919⁽²²⁾.

⁽¹⁵⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/64/EU ze dne 20. října 2010 o právu na tlumočení a překlad v trestním řízení (Úř. věst. L 280, 26.10.2010, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/13/EU ze dne 22. května 2012 o právu na informace v trestním řízení (Úř. věst. L 142, 1.6.2012, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu a kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV (Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 57).

⁽¹⁸⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/48/EU ze dne 22. října 2013 o právu na přístup k obhájci v trestním řízení a řízení týkajícím se evropského zatykácího rozkazu a o právu na informování třetí strany a právu na komunikaci s třetími osobami a konzulárními úřady v případě zblavení osobní svobody (Úř. věst. L 294, 6.11.2013, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/60/EU ze dne 15. května 2014 o navrácení kulturních statků neoprávněně vyvezených z území členského státu a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012 (Úř. věst. L 159, 28.5.2014, s. 1).

⁽²⁰⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/343 ze dne 9. března 2016, kterou se posilují některé aspekty presumpce nevinu a právo být přítomen při trestním řízení před soudem (Úř. věst. L 65, 11.3.2016, s. 1).

⁽²¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/800 ze dne 11. května 2016 o procesních zárukách pro děti, které jsou podezřelými nebo obviněnými osobami v trestním řízení (Úř. věst. L 132, 21.5.2016, s. 1).

⁽²²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1919 ze dne 26. října 2016 o právní pomoci pro podezřelé nebo obviněné osoby v trestním řízení a pro osoby vyžádané v rámci řízení týkajícího se evropského zatykácího rozkazu (Úř. věst. L 297, 4.11.2016, s. 1).

- (52) Je obzvláště důležité, aby byla v souladu s právem Unie zajištěna ochrana osobních údajů v souvislosti se zpracováním údajů podle této směrnice. Ustanovení této směrnice by měla být proto sladěna se směrnicí (EU) 2016/680. Zejména je třeba upřesnit, že veškeré osobní údaje vyměňované úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti mají zůstat omezeny na kategorie údajů uvedené v oddíle B bodě 2 přílohy II nařízení (EU) 2016/794. Na zpracování osobních údajů pro účely této směrnice příslušnými vnitrostátními orgány, zejména úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti, se použije směrnice (EU) 2016/680.
- (53) Je obzvláště důležité, aby byla v souladu s právem Unie zajištěna ochrana osobních údajů v souvislosti se všemi výměnami informací podle této směrnice. Za tímto účelem, pokud jde o zpracování osobních údajů za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestu, se na opatření přijatá podle této směrnice použijí pravidla ochrany údajů stanovená ve směrnici (EU) 2016/680. Směrnice (EU) 2016/680 stanoví pravidla týkající se ochrany fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkon trestů v souladu se souborem zásad týkajících se zpracování osobních údajů, zejména zákonnosti, korektnosti a transparentnosti, omezení účelu, minimalizace údajů, přesnosti, omezení uchovávání, neporušenosti a důvěrnosti a odpovědnosti. V příslušných případech, zejména s ohledem na zpracování osobních údajů úřady pro správu majetku za účelem správy majetku, se použijí pravidla pro ochranu údajů stanovená v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679⁽²³⁾.
- (54) Účinný systém vymáhání vyžaduje společné úsilí široké škály orgánů, a to i donucovacích orgánů, včetně celních orgánů, daňových orgánů a orgánů pro vymáhání daní, pokud jsou příslušné pro vymáhání majetku, po úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti, justiční orgány a orgány pro správu majetku, včetně úřadů pro správu majetku. S cílem zajistit koordinovaný postup všech příslušných orgánů je nezbytné při vymáhání majetku z trestné činnosti zavést strategičtější přístup, podpořit větší spolupráci mezi příslušnými orgány a získat jasný přehled o výsledcích vymáhání majetku. Je rovněž nezbytné zajistit užší a účinnější spolupráci mezi úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti a úřady pro správu majetku a jejich protějšky v jiných členských státech. Za tímto účelem by členské státy měly přijmout a pravidelně přezkoumávat národní strategii pro vymáhání majetku, která bude vodítkem pro opatření v souvislosti s finančním šetřením, zajištěním a konfiskací příslušných nástrojů, výnosů nebo majetku, jejich správou i konečným naložením s nimi. Členské státy mohou rozhodnout o vhodném formátu této strategie a zohlednit své ústavní rámce. Tato směrnice by měla stanovit prvky, které mají být do této strategie zahrnuty, jako je popis úloh a povinností všech příslušných orgánů zapojených do vymáhání majetku, a opatření pro koordinaci a spolupráci mezi nimi, aniž by stanovila konkrétní druh informací, které mají být do uvedené strategie zahrnuty. Kromě toho by členské státy měly příslušným orgánům poskytnout nezbytné zdroje, aby mohly účinně plnit své úkoly. Příslušnými orgány by se měly rozumět orgány pověřené plněním úkolů uvedených v této směrnici a v souladu s vnitrostátními rámci.
- (55) Členské státy by měly zajistit, aby úřady pro správu majetku a podle okolností úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti a další příslušné orgány plnící úkoly podle této směrnice mohly rychle získat informace potřebné za účelem účinné správy zajištěného a konfiskovaného majetku. Za tímto účelem by členské státy měly zavést účinné nástroje, jako je jeden nebo více registrů majetku zajištěného a konfiskovaného podle této směrnice.
- (56) Za účelem vyhodnocení účinnosti a účelnosti rámce pro vymáhání, správu a konfiskaci majetku je nezbytné shromážďovat a zveřejňovat srovnatelný minimální soubor příslušných statistických údajů o zajišťování, správě a konfiskaci majetku.
- (57) Za účelem podpory Komise v souvislosti s prováděním této směrnice a usnadnění spolupráce mezi úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti a úřady pro správu majetku, jakož i za účelem výměny osvědčených postupů by měla být zřízena síť pro spolupráci při vymáhání a konfiskaci majetku. Tato síť by se měla skládat ze zástupců úřadů pro vyhledávání majetku z trestné činnosti a úřadů pro správu majetku a měla by jí předsedat Komise a případně Europol. Komise by mohla přizvat zástupce Eurojustu, Úřadu evropského veřejného žalobce (dále jen „EPPO“) a případně Úřadu pro boj proti praní špinavých peněz, aby se účastnili zasedání této sítě.

⁽²³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

- (58) Organizované zločinecké skupiny operují přeshraničně a ve stále větší míře získávají majetek i v členských státech, kde nemají svou základnu, a ve třetích zemích. Vzhledem k nadnárodnímu rozměru organizované trestné činnosti má mezinárodní spolupráce zásadní význam pro vymáhání zisků a konfiskaci finančního majetku, který pachatelům trestné činnosti umožňuje provádět jejich činnost. Členské státy by proto měly zajistit, aby úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti i úřady pro správu majetku v nejvyšší možné míře spolupracovaly se svými protějšky ve třetích zemích s cílem vysledovat, identifikovat a spravovat nástroje, výnosy nebo majetek, který je nebo se může stát předmětem příkazu k zajištění nebo ke konfiskaci v rámci řízení v trestních věcech. Je důležité, aby členské státy využívaly stávající rámce pro spolupráci, a vybízejí se, aby rozpracovaly nebo upravily stávající dvoustranné dohody nebo přistoupily ke stávajícím mnohostranným úmluvám nebo, neexistuje-li žádné jiné ujednání, uzavřely nové dvoustranné dohody. Na opatření přijatá v tomto ohledu se vztahují pravidla pro ochranu údajů stanovená ve směrnici (EU) 2016/680 a případně v nařízení (EU) 2016/679.
- (59) Úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti a úřady pro správu majetku by rovněž měly úzce spolupracovat s institucemi a agenturami Unie, včetně Europolu, Eurojustu a EPPO, v rámci jejich příslušných pravomocí a v souladu s použitelným právním rámcem, pokud je to nezbytné k vysledování a identifikaci majetku v rámci přeshraničních vyšetřování podporovaných Europolem a Eurojustem nebo v rámci vyšetřování vedených EPPO. Členské státy by měly v souladu se svými příslušnými povinnostmi podle nařízení Rady (EU) 2017/1939⁽²⁴⁾ zajistit, aby jejich úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti plnily příslušné povinnosti stanovené v nařízení (EU) 2017/1939.
- (60) Aby bylo zajištěno, že bude existovat obecná shoda a minimální standardy pro vysledování a identifikaci, zajištění, konfiskaci a správu majetku, měla by tato směrnice stanovit minimální pravidla pro příslušná opatření a související záruky. Přijetí minimálních pravidel nebrání členským státům v tom, aby úřadům pro vyhledávání majetku z trestné činnosti nebo úřadům pro správu majetku udělily rozsáhlejší pravomoci, aby stanovily rozsáhlejší pravidla týkající se zajištění a konfiskace nebo aby stanovily další záruky podle vnitrostátního práva za předpokladu, že tato vnitrostátní opatření a ustanovení neohrožují cíl této směrnice.
- (61) Jelikož cíle této směrnice, totiž usnadnit konfiskaci majetku v řízeních v trestních věcech, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jej může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“). V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.
- (62) Vzhledem k tomu, že tato směrnice stanoví rozsáhlý soubor pravidel, která se budou překrývat s již existujícími právními nástroji, měla by nahradit společnou akci Rady 98/699/SVV⁽²⁵⁾, rámcové rozhodnutí Rady 2001/500/SVV⁽²⁶⁾, rámcové rozhodnutí 2005/212/SVV, rozhodnutí 2007/845/SVV a směrnici 2014/42/EU ve vztahu k členským státům vázaným touto směrnicí.
- (63) V souladu s články 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o EU a Smlouvě o fungování EU, se Dánsko neúčastní přijímání této směrnice a tato směrnice pro ně není závazná ani použitelná.
- (64) V souladu s články 1 a 2 a čl. 4a odst. 1 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o EU a Smlouvě o fungování EU, a aniž je dotčen článek 4 uvedeného protokolu, se Irsko neúčastní přijímání této směrnice a tato směrnice pro ně není závazná ani použitelná.

(24) Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1).

(25) Společná akce 98/699/SVV ze dne 3. prosince 1998 přijatá Radou na základě článku K.3 Smlouvy o Evropské unii o praní peněz, identifikaci, vysledování, zmrazení, zajištění a propadnutí nástrojů trestné činnosti a výnosů z ní (Úř. věst. L 333, 9.12.1998, s. 1).

(26) Rámcové rozhodnutí Rady 2001/500/SVV ze dne 26. června 2001 o praní peněz, identifikaci, vysledování, zmrazení, zajištění a propadnutí nástrojů trestné činnosti a výnosů z ní (Úř. věst. L 182, 5.7.2001, s. 1).

(65) Evropský inspektor ochrany údajů byl konzultován v souladu s čl. 42 odst. 1 a 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ⁽²⁷⁾ a dne 19. července 2022 ⁽²⁸⁾ vydal své stanovisko,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

KAPITOLA I Obecná ustanovení

Článek 1

Předmět

Tato směrnice stanoví minimální pravidla pro vysledování a identifikaci, zajištění, konfiskaci a správu majetku v rámci řízení v trestních věcech.

Tato směrnice se použije, aniž jsou dotčena opatření k zajišťování a konfiskaci v rámci řízení v občanskoprávních nebo správních věcech.

Článek 2

Oblast působnosti

1. Tato směrnice se vztahuje na trestné činy uvedené v:
 - a) rámcovém rozhodnutí 2008/841/SVV;
 - b) směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/541 ⁽²⁹⁾;
 - c) směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/36/EU ⁽³⁰⁾;
 - d) směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/93/EU ⁽³¹⁾;
 - e) rámcovém rozhodnutí Rady 2004/757/SVV ⁽³²⁾;
 - f) Úmluvě o boji proti korupci úředníků Evropských společenství nebo členských států Evropské unie, vypracované na základě čl. K.3 odst. 2 písm. c) Smlouvy o EU ⁽³³⁾, a rámcové rozhodnutí Rady 2003/568/SVV ⁽³⁴⁾;
 - g) směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1673 ⁽³⁵⁾;
 - h) směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/713 ⁽³⁶⁾;

⁽²⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39).

⁽²⁸⁾ Úř. věst. C 425, 8.11.2022, s. 2.

⁽²⁹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/541 ze dne 15. března 2017 o boji proti terorismu, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2002/475/SVV a mění rozhodnutí Rady 2005/671/SVV (Úř. věst. L 88, 31.3.2017, s. 6).

⁽³⁰⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/36/EU ze dne 5. dubna 2011 o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2002/629/SVV (Úř. věst. L 101, 15.4.2011, s. 1).

⁽³¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/93/EU ze dne 13. prosince 2011 o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2004/68/SVV (Úř. věst. L 335, 17.12.2011, s. 1).

⁽³²⁾ Rámcové rozhodnutí Rady 2004/757/SVV ze dne 25. října 2004, kterým se stanoví minimální ustanovení týkající se znaků skutkových podstat trestných činů a sankcí v oblasti nedovoleného obchodu s drogami (Úř. věst. L 335, 11.11.2004, s. 8).

⁽³³⁾ Úř. věst. C 195, 25.6.1997, s. 1.

⁽³⁴⁾ Rámcové rozhodnutí Rady 2003/568/SVV ze dne 22. července 2003 o boji proti korupci v soukromém sektoru (Úř. věst. L 192, 31.7.2003, s. 54).

⁽³⁵⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1673 ze dne 23. října 2018 o boji vedeném trestněprávní cestou proti praní peněz (Úř. věst. L 284, 12.11.2018, s. 22).

⁽³⁶⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/713 ze dne 17. dubna 2019 o potírání podvodů v oblasti bezhotovostních platebních prostředků a jejich padělání a o nahrazení rámcového rozhodnutí Rady 2001/413/SVV (Úř. věst. L 123, 10.5.2019, s. 18).

- i) směrnici Evropského parlamentu a Rady 2014/62/EU ⁽³⁷⁾;
- j) směrnici Evropského parlamentu a Rady 2013/40/EU ⁽³⁸⁾;
- k) Protokolu proti nedovolené výrobě střelných zbraní a jejich součástí, dílů a střeliva a obchodování s nimi, který doplňuje Úmluvu Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu ⁽³⁹⁾;
- l) směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ⁽⁴⁰⁾;
- m) směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/99/ES ⁽⁴¹⁾ a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2005/35/ES ⁽⁴²⁾;
- n) rámcovém rozhodnutí 2002/946/SVV a směrnici Rady 2002/90/ES;
- o) směrnici Evropského parlamentu a Rady 2014/57/EU ⁽⁴³⁾;
- p) směrnici (EU) 2024/1226.

2. Tato směrnice se vztahuje na trestné činy uvedené v čl. 1 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2008/841/SVV spáchané v rámci zločinného spolčení.

3. Tato směrnice se vztahuje na jakékoli trestné činy uvedené v jiných právních aktech Unie, pokud tyto akty stanoví, že se tato směrnice vztahuje na uvedené trestné činy.

4. Ustanovení kapitoly II týkající se vysledování a identifikace nástrojů, výnosů nebo majetku se použijí na všechny trestné činy vymezené ve vnitrostátním právu, za které lze uložit trest odnětí svobody nebo ochranné opatření spojené s odnětím osobní svobody s horní hranicí sazby nejméně jeden rok.

Článek 3

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- 1) „výnosy“ všechny ekonomické výhody pocházející přímo či nepřímo z trestného činu, sestávající z majetku v jakékoli podobě zahrnující všechny následné reinvestice nebo přeměnu přímých výnosů a všechen ocenitelný užitek;
- 2) „majetkem“ jakýkoli majetek, hmotné nebo nehmotné povahy, movitý nebo nemovitý, včetně kryptoaktiv, jakož i právní listiny nebo nástroje v jakékoli formě dokládající právní nárok na takový majetek nebo podíl na něm;
- 3) „nástroji“ jakýkoli majetek zcela nebo částečně použitý nebo určený k použití libovolným způsobem pro spáchání trestného činu;
- 4) „vysledováním a identifikací“ jakékoli vyšetřování prováděné příslušnými orgány s cílem určit nástroje, výnosy nebo majetek, který může pocházet z trestné činnosti;
- 5) „zajištěním“ dočasný zákaz převodu, zničení či přeměny majetku, nakládání s ním či jeho přemístění nebo jeho dočasné převzetí do úschovy či převzetí kontroly nad ním;

⁽³⁷⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/62/EU ze dne 15. května 2014 o trestněprávní ochraně eura a jiných měn proti padělání, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2000/383/SVV (Úř. věst. L 151, 21.5.2014, s. 1).

⁽³⁸⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/40/EU ze dne 12. srpna 2013 o útocích na informační systémy a nahrazení rámcového rozhodnutí Rady 2005/222/SVV (Úř. věst. L 218, 14.8.2013, s. 8).

⁽³⁹⁾ Úř. věst. L 89, 25.3.2014, s. 10.

⁽⁴⁰⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29).

⁽⁴¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/99/ES ze dne 19. listopadu 2008 o trestněprávní ochraně životního prostředí (Úř. věst. L 328, 6.12.2008, s. 28).

⁽⁴²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/35/ES ze dne 7. září 2005 o znečištění z lodí a o zavedení sankcí, včetně trestních sankcí, za protiprávní jednání (Úř. věst. L 255, 30.9.2005, s. 11).

⁽⁴³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/57/EU ze dne 16. dubna 2014 o trestních sankcích za zneužívání trhu (směrnice o zneužívání trhu) (Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 179).

- 6) „konfiskací“ trvalé odnětí majetku nařízené soudem v souvislosti s trestným činem;
- 7) „zločinným spolčením“ zločinné spolčení ve smyslu čl. 1 bodu 1 rámcového rozhodnutí 2008/841/SVV;
- 8) „obětí“ oběť ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. a) směrnice 2012/29/EU, nebo právnická osoba vymezená ve vnitrostátních právních předpisech, která utrpěla újmu nebo ekonomickou ztrátu v přímém důsledku některého z trestných činů spadajících do oblasti působnosti této směrnice;
- 9) „skutečným majitelem“ skutečný majitel ve smyslu čl. 3 bodu 6 směrnice (EU) 2015/849;
- 10) „dotčenou osobou“:
 - a) fyzická nebo právnická osoba, proti nimž je vydán příkaz k zajištění nebo příkaz ke konfiskaci;
 - b) fyzická nebo právnická osoba vlastníci majetek, který je předmětem příkazu k zajištění nebo příkazu ke konfiskaci;
 - c) třetí osoba, jejíž práva ve vztahu k majetku, který je předmětem příkazu k zajištění nebo příkazu ke konfiskaci, jsou tímto příkazem přímo dotčena; nebo
 - d) fyzická nebo právnická osoba, jejich majetek je předmětem předběžného prodeje podle článku 21 této směrnice.

KAPITOLA II

Vysledování a identifikace

Článek 4

Vyšetřování za účelem vysledování majetku

1. Pro usnadnění přeshraniční spolupráce přijmou členské státy opatření, která umožní rychlé vysledování a identifikaci nástrojů a výnosů nebo majetku, které jsou nebo se mohou stát předmětem příkazu k zajištění nebo konfiskaci v průběhu řízení v trestních věcech .
2. Majetek podle odstavce 1 zahrnuje rovněž majetek, který je nebo se může stát předmětem příkazu k zajištění nebo konfiskaci podle čl. 10 odst. 2 směrnice (EU) 2024/1226.
3. Je-li zahájeno vyšetřování v souvislosti s trestným činem, který by pravděpodobně mohl vést k podstatnému hospodářskému prospěchu, provedou příslušné orgány okamžitě vyšetřování za účelem vysledování majetku podle odstavce 1. Členské státy mohou omezit rozsah vyšetřování za účelem vysledování majetku na vyšetřování trestných činů, u kterých je možné, že byly spáchány v rámci zločinného spolčení.

Článek 5

Úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti

1. Každý členský stát zřídí alespoň jeden úřad pro vyhledávání majetku z trestné činnosti s cílem usnadnit přeshraniční spolupráci v souvislosti s vyšetřováním za účelem vysledování majetku.
2. Úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti mají tyto úkoly:
 - a) vysledovat a identifikovat nástroje, výnosy nebo majetek vždy, pokud je to nezbytné pro podporu jiných příslušných vnitrostátních orgánů odpovědných za vyšetřování za účelem vysledování majetku podle článku 4 nebo Úřadu evropského veřejného žalobce (dále jen „EPPO“);
 - b) vysledovat a identifikovat nástroje, výnosy nebo majetek, které jsou nebo se mohou stát předmětem příkazu k zajištění nebo konfiskaci vydaného příslušným orgánem v jiném členském státě;
 - c) spolupracovat a vyměňovat si informace s úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti jiných členských států a s EPPO při vysledování a identifikaci nástrojů, výnosů nebo majetku, které jsou nebo se mohou stát předmětem příkazu k zajištění nebo konfiskaci.

3. Za účelem plnění úkolů podle odst. 2 písm. b) jsou úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti oprávněny požádat v souladu s vnitrostátním právem dotčené příslušné orgány, aby s nimi spolupracovaly, je-li to nezbytné pro vysledování a identifikaci nástrojů, výnosů nebo majetku.

4. Úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti jsou oprávněny vysledovat a identifikovat majetek osob a subjektů, na něž se vztahují omezující opatření Unie, je-li to nezbytné pro usnadnění odhalování trestných činů uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. p) této směrnice, a to na žádost příslušných vnitrostátních orgánů, které se na základě indicií a oprávněných důvodů domnívají, že byl spáchán trestný čin podle článku 3 směrnice (EU) 2024/1226. Těmito pravomocemi nejsou dotčeny příslušné procesní požadavky a záruky stanovené vnitrostátním procesním právem, včetně pravidel pro zahájení trestního řízení nebo, je-li to nezbytné, požadavku na získání soudního povolení.

Článek 6

Přístup k informacím

1. Pro účely plnění úkolů uvedených v článku 5 členské státy zajistí, aby úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti měly přístup k informacím uvedeným v tomto článku v rozsahu, ve kterém jsou tyto informace nezbytné pro vysledování a identifikaci nástrojů, výnosů nebo majetku .

2. Členské státy zajistí, aby úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti měly okamžitý a přímý přístup k těmto informacím za předpokladu, že jsou tyto informace uloženy v centralizovaných nebo propojených databázích nebo registrech vedených orgány veřejné moci:

- a) k vnitrostátním registrům nemovitostí nebo elektronickým systémům vyhledávání dat a pozemkovým a katastrálním registrům;
- b) k vnitrostátní evidenci občanů a registrům obyvatel, pokud jde o fyzické osoby;
- c) k vnitrostátním registrům motorových vozidel, letadel a plavidel;
- d) ke komerčním registrům, včetně obchodních rejstříků .
- e) k vnitrostátním registrům skutečných majitelů v souladu se směrnicí (EU) 2015/849 a k údajům dostupným prostřednictvím propojení registrů skutečných majitelů podle uvedené směrnice;
- f) k centralizovaným registrům bankovních účtů v souladu se směrnicí (EU) 2019/1153.

3. Pro účely odstavce 1 členské státy zajistí, aby úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti mohly rychle získat – okamžitě a přímo nebo na základě žádosti – tyto informace:

- a) fiskální údaje, včetně údajů, které mají v držení daňové orgány;
- b) vnitrostátní údaje o sociálním zabezpečení;
- c) relevantní informace, které mají v držení orgány příslušné pro prevenci, odhalování, vyšetřování nebo stíhání trestných činů;
- d) informace o hypotékách a půjčkách;
- e) informace obsažené ve vnitrostátních databázích měn a směnárny;
- f) informace o cenných papírech;
- g) celní údaje, včetně přeshraničních fyzických převodů peněžní hotovosti;
- h) informace o ročních účetních závěrkách společností;
- i) informace o bezhotovostních převodech a zůstatcích na účtech;
- j) informace o účtech kryptoaktiv a převodech kryptoaktiv ve smyslu článku 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1113 ⁽⁴⁴⁾;

⁽⁴⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1113 ze dne 31. května 2023 o informacích doprovázejících převody peněžních prostředků a některých kryptoaktiv a o změně směrnice (EU) 2015/849 (Úř. věst. L 150, 9.6.2023, s. 1).

k) v souladu s unijním právem údaje uložené ve Vízovém informačním systému (VIS), Schengenském informačním systému (SIS II), Systému vstupu/výstupu (EES), Evropském systému pro cestovní informace a povolení (ETIAS) a Evropském informačním systému rejstříků trestů pro státní příslušníky třetích zemí (ECRIS-TCN).

4. Nejsou-li informace uvedené v odstavcích 2 a 3 uchovávány v centralizovaných nebo propojených databázích nebo registrech vedených orgány veřejné správy, přijmou členské státy nezbytná opatření, aby zajistily, že úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti mohou tyto informace rychle získat od příslušných institucí jinými prostředky efektivním a standardizovaným způsobem.

5. Členské státy mohou rozhodnout, že přístup k informacím uvedeným v odst. 3 písm. a), b) a c) se poskytuje na odůvodněnou žádost, která může být zamítnuta, pokud by poskytnutí takových informací:

a) ohrozilo probíhající vyšetřování;

b) bylo zjevně nepřiměřené oprávněným zájmům fyzické nebo právnické osoby s ohledem na účely, pro které je přístup požadován; nebo

c) zahrnovalo informace poskytnuté jiným členským státem nebo třetí zemí, k jejichž dalšímu předání nelze získat souhlas.

6. Přístupem k informacím uvedeným v tomto článku nejsou dotčeny procesní záruky stanovené podle vnitrostátního práva, včetně případného požadavku na získání soudního povolení.

Článek 7

Podmínky přístupu úřadů pro vyhledávání majetku z trestné činnosti k informacím

1. Přístup k informacím podle článku 6 se poskytuje případ od případu, a jen je-li to nezbytné a přiměřené pro plnění úkolů podle článku 5, konkrétně určeným pracovníkům s oprávněním k přístupu k informacím.

2. Členské státy zajistí, že zaměstnanci úřadů pro vyhledávání majetku z trestné činnosti budou dodržovat pravidla týkající se důvěrnosti a služebního tajemství stanovená použitelným vnitrostátním právem, jakož i *acquis* Unie v oblasti ochrany údajů. Členské státy zajistí, že zaměstnanci úřadů pro vyhledávání majetku z trestné činnosti budou mít nezbytné specializované dovednosti a schopnosti, aby mohli účinně plnit své úkoly.

3. Členské státy zajistí, že budou zavedena vhodná technická a organizační opatření k zajištění úrovně bezpečnosti odpovídající riziku spojenému se zpracováním dotčených údajů, aby mohly úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti získat přístup k informacím uvedeným v článku 6 a vyhledávat v nich.

Článek 8

Sledování přístupu a vyhledávání ze strany úřadů pro vyhledávání majetku z trestné činnosti

Členské státy vedou v souladu s článkem 25 směrnice (EU) 2016/680 logy o přístupech a vyhledáváních uskutečněných úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti na základě této směrnice.

Článek 9

Výměna informací

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby jejich úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti poskytly na žádost úřadu pro vyhledávání majetku z trestné činnosti jiného členského státu veškeré informace, k nimž mají přístup a které jsou nezbytné pro plnění úkolů podle článku 5 úřadu pro vyhledávání majetku žádajícího o tyto informace (dále jen „žádající úřad pro vyhledávání majetku z trestné činnosti,“). Kategorie osobních údajů, které je možné poskytnout, jsou kategorie uvedené v oddíle B bodě 2 přílohy II nařízení (EU) 2016/794, s výjimkou informací o forenzní identifikaci uvedené v oddíle B bodu 2 písm. c) podbodou v) uvedené přílohy.

Veškeré osobní údaje, které mají být poskytnuty, se stanoví případ od případu s ohledem na to, co je nezbytné pro plnění úkolů podle článku 5, a v souladu se směrnicí (EU) 2016/680.

2. Při podání žádosti podle odstavce 1 žádající úřad pro vyhledávání majetku z trestné činnosti co nejpřesněji uvede:

- a) předmět žádosti;
- b) odůvodnění žádosti, včetně relevantnosti požadovaných informací pro vysledování a identifikaci daného majetku;
- c) povahu řízení;
- d) druh trestného činu, kterého se žádost týká;
- e) souvislost mezi řízením a členským státem, v němž se nachází dožádaný úřad pro vyhledávání majetku z trestné činnosti;
- f) údaje o majetku, o který se zajímá nebo po kterém pátrá, jako jsou bankovní účty, nemovitosti, vozidla, plavidla, letadla, společnosti a jiný majetek vysoké hodnoty;
- g) je-li to nezbytné pro účely identifikace fyzických či právnických osob, jejichž účast lze v dané věci předpokládat, jakýkoli průkaz totožnosti, je-li k dispozici, údaje jako například jména, státní příslušnost, trvalé bydliště, národní identifikační čísla nebo čísla sociálního zabezpečení, adresy, data a místa narození, datum registrace, země usazení, osoby s podílem ve společnosti, sídla a dceřiné společnosti, podle toho, co připadá v úvahu;
- h) případně důvody pro naléhavost žádosti.

3. Členské státy přijmou nezbytná opatření, která umožní, aby jejich úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti mohly poskytovat informace úřadům pro vyhledávání majetku z trestné činnosti z jiných členských států, a to bez odpovídající žádosti, pokud se dozví o informacích o nástrojích, výnosech nebo majetku, které považují za nezbytné pro plnění úkolů podle článku 5 úřadů pro vyhledávání majetku z trestné činnosti v dotčeném jiném členském státě. Při poskytování těchto informací uvedou úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti důvody, proč jsou předávané informace považovány za nezbytné.

4. Pokud úřad pro vyhledávání majetku z trestné činnosti poskytující informace podle odstavců 1 nebo 3 neuvede jinak, může být poskytnutá informace použita jako důkaz před vnitrostátním soudem nebo příslušným orgánem členského státu, v němž se nachází úřad pro vyhledávání majetku z trestné činnosti, který informace obdržel, a to v souladu s vnitrostátními právními postupy, včetně procesních pravidel pro přípustnost důkazů v trestním řízení v souladu s Listinou základních práv Evropské unie a povinnostmi členských států stanovených v článku 6 Smlouvy o EU.

5. Členské státy zajistí, aby úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti měly přímý přístup k aplikaci sítě pro bezpečnou výměnu informací (dále jen „SIENA“) a využívaly v jejím rámci konkrétní pole určená pro úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti, která odpovídají informacím požadovaným podle odstavce 2, nebo výjimečně v případě potřeby jiné bezpečné kanály pro výměnu informací podle tohoto článku.

6. Úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti mohou odmítnout poskytnutí informací žádajícímu úřadu pro vyhledávání majetku z trestné činnosti, existují-li věcné důvody domnívat se, že by poskytnutí informací:

- a) poškodilo základní zájmy národní bezpečnosti členského státu, v němž se nachází dožádaný úřad pro vyhledávání majetku z trestné činnosti;
- b) ohrozilo probíhající vyšetřování nebo operativně pátrací činnost týkající se trestné činnosti, případně by představovalo bezprostřední hrozbu pro život nebo tělesnou nedotknutelnost určité osoby; nebo
- c) bylo jednoznačně nepřiměřené nebo nepodstatné z hlediska účelu, pro který o ně bylo žádáno.

7. Pokud úřad pro vyhledávání majetku z trestné činnosti odmítne podle odstavce 6 poskytnout informace žádajícímu úřadu pro vyhledávání majetku z trestné činnosti, přijme členský stát, v němž se nachází dožádaný úřad pro vyhledávání majetku z trestné činnosti nezbytná opatření k zajištění toho, aby byly uvedeny jeho důvody pro odmítnutí a aby žádající úřad pro vyhledávání majetku z trestné činnosti byl předem konzultován. Odmítnutí se týká pouze té části požadovaných informací, k níž se vztahují důvody uvedené v odstavci 6, a není jím dotčena povinnost poskytnout v příslušných případech jinou část informace v souladu s touto směrnicí.

Článek 10**Lhůty pro poskytnutí informací**

1. Členské státy zajistí, aby úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti reagovaly na žádosti o informace podle čl. 9 odst. 1 co nejdříve, nejpozději však v těchto lhůtách:
 - a) do sedmi kalendářních dnů u všech žádostí, které nejsou naléhavé;
 - b) do osmi hodin u naléhavých žádostí týkajících se informací uvedených v článku 6, které jsou uloženy v databázích a registrech, k nimž mají úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti přímý přístup;
 - c) do tří kalendářních dnů u naléhavých žádostí týkajících se informací, k nimž nemají úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti přímý přístup.
2. Pokud informace požadované podle odst. 1 písm. b) nejsou přímo dostupné nebo žádost podle odst. 1 písm. a) představuje nepřiměřenou zátěž, může úřad pro vyhledávání majetku z trestné činnosti, který obdrží žádost, poskytnout informace později. V tomto případě úřad pro vyhledávání majetku z trestné činnosti, který obdrží žádost, o tomto prodlení neprodleně informuje žádající úřad pro vyhledávání majetku z trestné činnosti a poskytne požadované informace co nejdříve, nejpozději však do sedmi dnů od uplynutí původní lhůty stanovené podle odst. 1 písm. a), nebo do tří dnů od uplynutí původní lhůty stanovené podle odst. 1 písm. b) a c).
3. Lhůty stanovené v odstavci 1 začínají běžet od obdržení žádosti o informace.

KAPITOLA III**Zajištění a konfiskace****Článek 11****Zajištění**

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření umožňující zajištění majetku pro možnou konfiskaci tohoto majetku podle článků 12 až 16. Opatření k zajištění majetku zahrnují příkazy k zajištění a neprodleně přijímaná opatření k zajištění.
2. Opatření k zajištění se přijmou neprodleně, je-li to nezbytné pro zachování majetku do doby, než bude vydán příkaz k zajištění. Pokud neprodleně přijímaná opatření k zajištění nemají podobu příkazu k zajištění, omezí členské státy jejich dobu platnosti.
3. Aniž jsou dotčeny pravomoci jiných příslušných orgánů, umožní členské státy úřadům pro vyhledávání majetku z trestné činnosti neprodleně přijmout opatření k zajištění podle odstavce 2, pokud existuje bezprostřední riziko, že majetek, který tyto úřady vysledovaly a identifikovaly při plnění svých úkolů podle čl. 5 odst. 2 písm. b), zmizí. Doba platnosti těchto neprodleně přijímaných opatření k zajištění nepřesáhne sedm pracovních dnů.
4. Členské státy zajistí, aby opatření k zajištění majetku přijal příslušný orgán a aby důvody k jejich přijetí byly uvedeny v příslušném rozhodnutí, nebo zaznamenány ve spisu dotčeného případu, pokud není opatření k zajištění majetku nařízeno písemně.
5. Platnost příkazu k zajištění se omezuje jen na dobu nezbytně nutnou k zachování majetku za účelem případné pozdější konfiskace. Zajištěný majetek, jenž není následně zkonfiskován, se uvolní bez zbytečného odkladu. Podmínky nebo procesní pravidla pro uvolnění tohoto majetku stanoví vnitrostátní právo.

Článek 12**Konfiskace**

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, která umožní úplnou nebo částečnou konfiskaci nástrojů a výnosů pocházejících z trestného činu v návaznosti na pravomocné odsouzení za trestný čin, které může být i výsledkem řízení v nepřítomnosti.

2. Členské státy přijmou nezbytná opatření, která umožní konfiskaci majetku v hodnotě odpovídající nástrojům nebo výnosům pocházejícím z trestného činu v návaznosti na pravomocné odsouzení za trestný čin, které může být i výsledkem řízení v nepřítomnosti. Tato konfiskace může být podpůrná, nebo alternativou ke konfiskaci podle odstavce 1.

Článek 13

Konfiskace majetku třetích osob

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření umožňující konfiskaci výnosů nebo jiného majetku, jehož hodnota odpovídá výnosům z trestné činnosti, které byly přímo či nepřímo převedeny podezřelou nebo obviněnou osobou na třetí osoby, nebo které třetí osoby nabyly od podezřelé či obviněné osoby.

Konfiskace výnosů nebo jiného majetku podle prvního pododstavce je možná, pokud vnitrostátní soud na základě konkrétních skutečností a okolností případu zjistil, že tyto třetí osoby věděly nebo měly vědět, že účelem převodu nebo nabytí bylo vyhnout se konfiskaci. Mezi tyto skutečnosti a okolnosti patří:

- a) převod nebo nabytí byly provedeny bezplatně nebo výměnou za částku, která je zjevně nepřiměřená tržní hodnotě majetku, nebo
 - b) majetek byl předán úzce spřízněným stranám a zůstal pod faktickou kontrolou podezřelé nebo obviněné osoby.
2. Odstavcem 1 nejsou dotčena práva třetích osob jednajících v dobré víře.

Článek 14

Rozšířená konfiskace

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření umožňující úplnou nebo částečnou konfiskaci majetku ve vlastnictví osoby odsouzené za trestný čin, pokud spáchaný trestný čin může přímo či nepřímo vést k hospodářskému prospěchu a pokud je vnitrostátní soud přesvědčen, že tento majetek pochází z trestné činnosti.

2. Při určování toho, zda daný majetek pochází z trestné činnosti, se přihlíží ke všem okolnostem případu, včetně konkrétních skutečností a dostupných důkazů, jako je například to, že hodnota majetku je neúměrná zákonnému příjmu odsouzené osoby.

3. Pro účely tohoto článku pojem „trestný čin“ zahrnuje přinejmenším trestné činy uvedené v čl. 2 odst. 1 až 3, za které lze uložit trest odnětí svobody s horní hranicí sazby nejméně čtyři roky.

Článek 15

Konfiskace, která není založena na odsuzujícím rozsudku

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, která za podmínek stanovených v odstavci 2 tohoto článku umožní konfiskaci nástrojů, výnosů nebo majetku uvedeného v článku 12, nebo výnosů či majetku, který byl převeden třetím osobám podle článku 13, v případech, kdy bylo zahájeno trestní řízení, ale nebylo v něm možné pokračovat z jednoho nebo více těchto důvodů:

- a) nemoc podezřelé nebo obviněné osoby;
- b) útěk podezřelé nebo obviněné osoby;
- c) smrt podezřelé nebo obviněné osoby;
- d) promlčecí doba pro daný trestný čin stanovená vnitrostátním právem je kratší než 15 let a uplynula po zahájení trestního řízení.

2. Konfiskace bez předchozího odsuzujícího rozsudku podle tohoto článku se omezuje na případy, kdy by trestní řízení mohlo vést k odsouzení, pokud by nenastaly okolnosti uvedené v odstavci 1, a to přinejmenším za trestné činy, které mohou přímo nebo nepřímo vést k podstatnému hospodářskému prospěchu, pokud je vnitrostátní soud přesvědčen, že nástroje, výnosy nebo majetek, které mají být konfiskovány, pocházejí z předmětného trestného činu nebo jsou s ním přímo nebo nepřímo spojeny.

Článek 16

Konfiskace nevysvětlitelného bohatství souvisejícího s trestnou činností

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, která v případech, kdy v souladu s vnitrostátním právem nelze uplatnit opatření ke konfiskaci podle článků 12 až 15, umožní konfiskaci majetku identifikovaného v souvislosti s vyšetřováním trestného činu, pokud je vnitrostátní soud přesvědčen, že identifikovaný majetek pochází z trestné činnosti spáchané v rámci zločinného spolčení, a pokud by tato činnost mohla přímo či nepřímo vést k podstatnému hospodářskému prospěchu.
2. Při určování toho, zda by majetek uvedený v odstavci 1 měl být konfiskován, se přihlíží ke všem okolnostem případu, včetně dostupných důkazů a konkrétních skutečností, které mohou zahrnovat to, že:
 - a) hodnota majetku je výrazně neúměrná zákonnému příjmu dotčené osoby,
 - b) neexistuje žádný věrohodný zákonný zdroj daného majetku,
 - c) dotčená osoba má vazby na osoby spojené se zločinným spolčením.
3. Odstavcem 1 nejsou dotčena práva třetích osob jednajících v dobré víře.
4. Pro účely tohoto článku pojem „trestný čin“ zahrnuje trestné činy uvedené v čl. 2 odst. 1 až 3, za které lze uložit trest odnětí svobody s horní hranicí sazby nejméně čtyři roky.
5. Členské státy mohou stanovit, že konfiskace nevysvětlitelného bohatství podle tohoto článku je omezena pouze na případy, kdy byl majetek, který má být zkonfiskován, předtím zajištěn v souvislosti s vyšetřováním ve vztahu k trestnému činu spáchanému v rámci zločinného spolčení.

Článek 17

Účinná konfiskace a výkon

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření umožňující vysledování a identifikaci majetku, který má být zajištěn a zkonfiskován, a to i po pravomocném odsouzení za trestný čin nebo v návaznosti na řízení o konfiskaci podle článků 15 a 16.
2. Pro účely odstavce 1 členské státy zajistí, aby příslušné orgány mohly používat nástroje pro vysledování a identifikaci, které jsou stejně účinné jako nástroje dostupné pro vysledování a zajištění majetku podle kapitoly II této směrnice.
3. Členské státy mohou mezi sebou uzavírat dohody o sdílení nákladů na výkon příkazů k zajištění a konfiskaci.

Článek 18

Odškodnění obětí

1. Členské státy přijmou vhodná opatření k zajištění toho, aby v případě, že v důsledku trestného činu mají oběti nároky vůči osobě, na niž se vztahuje konfiskační opatření podle této směrnice, byly tyto nároky zohledněny v rámci příslušných řízení o vysledování, zajištění a konfiskaci majetku.
2. Členské státy umožní příslušným orgánům odpovědným za vyšetřování za účelem vysledování majetku podle článku 4, aby na základě žádosti poskytly orgánům příslušným k rozhodování o nárocích na navrácení majetku a náhradu újmy nebo k výkonu těchto rozhodnutí veškeré informace o identifikovaném majetku, které mohou být pro účel těchto nároků relevantní. Členské státy mohou rovněž umožnit příslušným orgánům odpovědným za vyšetřování za účelem vysledování majetku podle článku 4, aby tyto informace poskytly i bez takové žádosti.

3. Členské státy zajistí, aby úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti mohly vysledovat a identifikovat nástroje a výnosy nebo majetek, které jsou nebo se mohou stát předmětem rozhodnutí o náhradě újmy nebo navrácení majetku oběti, přinejmenším pokud úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti jednají v přeshraničních případech v souladu s čl. 5 odst. 2 písm. b) a pokud rozhodnutí vydal soud příslušný v trestních věcech v jiném členském státě v průběhu trestního řízení.
4. Má-li oběť nárok na navrácení majetku, na který se vztahuje nebo může vztahovat konfiskační opatření podle této směrnice, přijmou členské státy nezbytná opatření k navrácení dotčeného majetku oběti za podmínek stanovených v článku 15 směrnice 2012/29/EU.
5. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby výkonem konfiskačních opatření stanovených touto směrnicí nebyla dotčena práva obětí na náhradu újmy. Členské státy mohou rozhodnout, že tato opatření omezí na situace, kdy zákonný majetek pachatele nestačí k pokrytí celkové výše náhrady újmy.

Článek 19

Další použití konfiskovaného majetku

1. Členské státy se vyzývají, aby přijaly nezbytná opatření, která umožní použít konfiskovaný majetek ve veřejném zájmu nebo pro sociální účely, je-li to vhodné.
2. Aniž je dotčeno použitelné mezinárodní právo, mohou členské státy použít nástroje, výnosy nebo majetek konfiskovaný v souvislosti s trestnými činy uvedenými ve směrnici (EU) 2024/1226 na příspěvky do mechanismů na podporu třetích zemí postižených situacemi, v reakci na něž byla přijata omezující opatření Unie, zejména v případech válečné agrese. Komise může poskytnout pokyny k podmínkám týkajícím se těchto příspěvků.

KAPITOLA IV

Správa

Článek 20

Správa majetku a plánování

1. Členské státy přijmou vhodná opatření k zajištění účinné správy subjektů, jako jsou například podniky, jejichž fungování má být zachováno.
2. Členské státy se vyzývají, aby přijaly vhodná opatření, která zabrání tomu, aby osoby odsouzené v trestním řízení, v němž byl majetek zajištěn, nabyly daný majetek v době, kdy je s ním nakládáno podle příkazu ke konfiskaci.
3. Členské státy zajistí účinnou správu zajištěného a konfiskovaného majetku až do doby, než s ním bude naloženo podle pravomocného příkazu ke konfiskaci.
4. Je-li to opodstatněno povahou majetku, členské státy zajistí, aby příslušné orgány odpovědné za správu zajištěného majetku posoudily konkrétní okolnosti majetku, který se může stát předmětem příkazu ke konfiskaci, s cílem omezit odhadované náklady na jeho správu na minimum a zachovat jeho hodnotu až do doby, než s ním bude naloženo. Toto posouzení se provede při přípravě příkazu k zajištění nebo nejpozději bez zbytečného odkladu po jeho výkonu.
5. Členské státy mohou požadovat, aby byly náklady na správu zajištěného majetku alespoň částečně účtovány skutečnému majiteli.

Článek 21

Předběžný prodej

1. Členské státy zajistí, aby majetek, který je předmětem příkazu k zajištění, mohl být převeden nebo prodán před vydáním pravomocného příkazu ke konfiskaci za jedné nebo více těchto okolností:
 - a) majetek, který je předmětem zajištění, podléhá zkáze nebo rychle klesá jeho hodnota;

- b) náklady na skladování nebo údržbu majetku jsou neúměrné jeho tržní hodnotě;
- c) správa majetku vyžaduje zvláštní podmínky a odborné znalosti, které nejsou snadno dostupné .

2. Členské státy zajistí, aby při vydání příkazu k předběžnému prodeji byly zohledněny zájmy dotčené osoby, včetně toho, zda je majetek, který má být prodán, snadno nahraditelný. S výjimkou případů, kdy dotčená osoba uprchla nebo nemůže být lokalizována, členské státy zajistí, aby byla dotčená osoba informována a s výjimkou naléhavých případů jí byla poskytnuta příležitost být před prodejem vyslechnuta. Dotčená osoba dostane možnost požádat o prodej majetku.

- 3. Příjmy z předběžného prodeje musí být zajištěny až do přijetí soudního rozhodnutí o konfiskaci.

Článek 22

Úřady pro správu majetku

- 1. Každý členský stát zřídí nebo určí alespoň jeden příslušný úřad, který bude fungovat jakožto úřad pro správu majetku pro účely správy zajištěného a konfiskovaného majetku až do doby, než s ním bude naloženo podle pravomocného příkazu ke konfiskaci.
- 2. Úřady pro správu majetku mají tyto úkoly:
 - a) zajistit účinnou správu zajištěného a konfiskovaného majetku, a to buď přímou správou zajištěného a konfiskovaného majetku, nebo poskytnutím podpory a odborných znalostí jiným příslušným orgánům odpovědným za správu zajištěného a konfiskovaného majetku a plánování v souladu s čl. 20 odst. 4;
 - b) spolupracovat s dalšími příslušnými orgány, které jsou podle této směrnice odpovědné za vyšetřování a identifikaci, zajištění a konfiskaci majetku;
 - c) spolupracovat s dalšími příslušnými orgány odpovědnými za správu zajištěného a konfiskovaného majetku v přeshraničních případech.

KAPITOLA V

Záruky

Článek 23

Povinnost informovat dotčené osoby

Členské státy zajistí, aby příkazy k zajištění uvedené v článku 11, příkazy ke konfiskaci uvedené v článcích 12 až 16 a příkazy k prodeji majetku uvedené v článku 21 byly sděleny dotčené osobě bez zbytečného odkladu. V těchto příkazech se uvedou důvody opatření, jakož i práva a opravné prostředky, které má dotčená osoba k dispozici podle článku 24. Členské státy mohou stanovit právo příslušných orgánů odložit sdělení příkazů k zajištění dotčené osobě na dobu nezbytnou k tomu, aby nedošlo k ohrožení trestního vyšetřování.

Článek 24

Prostředky nápravy

- 1. Členské státy zajistí, aby osoby dotčené příkazy k zajištění podle článku 11 a příkazy ke konfiskaci podle článků 12 až 16 měly právo na účinné prostředky nápravy a na spravedlivý proces, aby mohly hájit svá práva.
- 2. Členské státy zajistí, aby dotčeným osobám, které jsou podezřelými nebo obviněnými osobami, nebo osobám dotčeným konfiskací podle článku 16, bylo zaručeno právo na obhajobu, zahrnující právo na přístup ke spisu, právo být vyslechnut v právních a skutkových otázkách a případně právo na tlumočení a překlad.

Členské státy mohou stanovit, že práva uvedená v prvním pododstavci mají i další dotčené osoby. Členské státy stanoví, že tyto další dotčené osoby mají právo nahlížet do spisu, právo být vyslechnuty v právních a skutkových otázkách, jakož i veškerá další procesní práva, která jsou nezbytná pro účinný výkon jejich práva na účinnou právní ochranu. Právo na přístup ke spisu může být omezeno na dokumenty týkající se opatření k zajištění nebo konfiskaci, za předpokladu, že v takovém případě dotčené osoby budou mít přístup k dokumentům nezbytným k uplatnění svého práva na účinný prostředek nápravy.

3. Členské státy poskytnou osobám, jejichž majetek je dotčen, možnost účinně napadnout příkaz k zajištění dle článku 11 u soudu v souladu s postupy stanovenými vnitrostátním právem. Pokud příkaz k zajištění vydal jiný příslušný orgán než justiční orgán, vnitrostátní právo může stanovit, že tento příkaz musí být nejprve předložen k potvrzení nebo přezkumu justičnímu orgánu předtím, než jej lze napadnout u soudu.

4. Pokud podezřelá nebo obviněná osoba uprchla, učiní členské státy veškeré přiměřené kroky, aby zajistily účinnou možnost uplatnit právo napadnout příkaz ke konfiskaci, a budou požadovat, aby byla dotčená osoba předvolána k řízení o konfiskaci nebo aby bylo vynaloženo přiměřené úsilí k tomu, aby se tato osoba o tomto řízení dozvěděla.

5. Členské státy poskytnou osobě, jejíž majetek je dotčen, možnost účinně napadnout u soudu příkaz ke konfiskaci podle článků 12 až 16, včetně příslušných okolností případu a dostupných důkazů, na nichž se příslušná zjištění zakládají, a to v souladu s postupy stanovenými vnitrostátním právem.

6. Členské státy poskytnou dotčené osobě účinnou možnost napadnout příkaz k předběžnému prodeji podle článku 21 a poskytnou jí veškerá procesní práva nezbytná k výkonu jejího práva na účinné prostředky nápravy. Členské státy stanoví, že soud může odložit výkon takového příkazu, pokud by jinak dotčené osobě vznikla nenapravitelná újma.

7. Třetí osoby jsou oprávněny uplatňovat vlastnické právo nebo jiná majetková práva, a to i v případech uvedených v článku 13.

8. Osoby dotčené opatřeními stanovenými v této směrnici mají v průběhu celého řízení o zajištění a řízení o konfiskaci právo na přístup k právníkovi. Dotčené osoby musí být o tomto svém právu informovány.

KAPITOLA VI

Strategický rámec pro vymáhání majetku

Článek 25

Národní strategie pro vymáhání majetku z trestné činnosti

1. Členské státy přijmou do 24. května 2027 národní strategii pro vymáhání majetku z trestné činnosti a v pravidelných intervalech nepřesahujících pět let ji aktualizují.

2. Strategie uvedená v odstavci 1 zahrnuje

a) prvky týkající se priorit vnitrostátní politiky v této oblasti, cílů a opatření k jejich dosažení

b) role a působnost příslušných orgánů včetně opatření pro koordinaci a spolupráci mezi nimi,

c) zdroje,

d) odbornou přípravu,

e) v příslušných případech, opatření, která mají být přijata, pokud jde o použití konfiskovaného majetku ve veřejném zájmu nebo pro sociální účely,

- f) činnosti, které mají být prováděné v oblasti spolupráce se třetími zeměmi,
 - g) mechanismy umožňující pravidelné hodnocení výsledků.
3. Členské státy oznámí své národní strategie a aktualizace těchto strategií Komisi do tří měsíců od jejich přijetí.

Článek 26

Zdroje

Členské státy zajistí, aby úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti a úřady pro správu majetku, které plní úkoly podle této směrnice, měly náležitě kvalifikované zaměstnance a odpovídající finanční, technické a technologické zdroje nezbytné pro účinný výkon jejich funkcí souvisejících s prováděním této směrnice. Aniž je dotčena nezávislost justice a rozdíly v organizaci justice v celé Unii, členské státy zajistí, aby zaměstnancům zapojeným do identifikace, vysledování a vymáhání a konfiskace majetku byla k dispozici specializovaná odborná příprava a výměna osvědčených postupů.

Článek 27

Účinná správa zajištěného a konfiskovaného majetku

1. Pro účely správy zajištěného a konfiskovaného majetku členské státy zajistí, aby úřady pro správu majetku a případně úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti a jiné příslušné orgány plnící úkoly podle této směrnice mohly rychle získat informace o zajištěném a konfiskovaném majetku, který má být spravován podle této směrnice. Za tímto účelem členské státy zavedou účinné nástroje pro správu zajištěného a konfiskovaného majetku, například jeden centrální registr nebo další registry majetku zajištěného a konfiskovaného podle této směrnice.
2. Pro účely odstavce 1 členské státy zajistí, aby bylo možné získat tyto informace:
- a) o majetku, který je předmětem příkazu k zajištění nebo konfiskaci a který má být spravován podle čl. 20 odst. 3 až do doby, než s ním bude naloženo podle příkazu ke konfiskaci, včetně podrobností umožňujících identifikaci majetku;
 - b) v příslušných případech o odhadované nebo skutečné hodnotě majetku v okamžiku zajištění, konfiskace a nakládání s ním;
 - c) o vlastníku nemovitosti, včetně skutečného majitele, jsou-li tyto informace k dispozici;
 - d) odkaz na vnitrostátní spis řízení týkajícího se majetku .
3. Pokud členské státy zřídí registr zajištěného a konfiskovaného majetku podle odstavce 1, zajistí, aby orgány, které mají přístup do registru, mohly vyhledávat a získávat informace o názvu orgánu, který informace zapisuje do registru, a o jedinečném uživatelském identifikátoru úředníka, který tyto informace do registru zanesl.
4. Pokud členské státy zřídí registr zajištěného a konfiskovaného majetku podle odstavce 1 tohoto článku, zajistí, aby informace uvedené v odstavci 2 tohoto článku byly uchovávány tak dlouho, jak je to nezbytné pro účely vedení záznamů o zajištěném, zkonfiskovaném nebo spravovaném majetku a přehledu o tomto majetku, a ne déle než do doby naložení s tímto majetkem nebo pro účely poskytnutí ročních statistik podle článku 28.
5. Pokud členské státy zřídí registr zajištěného a konfiskovaného majetku podle odstavce 1, zajistí, aby veškeré osobní údaje uložené v registru byly přístupné a používány pro účely zajištění, konfiskace a správy nástrojů, výnosů nebo majetku, který je nebo se může stát předmětem příkazu ke konfiskaci, v souladu s použitelnými pravidly pro ochranu údajů.

6. Pokud členské státy zřídí registr zajištěného a konfiskovaného majetku podle odstavce 1, zajistí, aby byla zavedena vhodná technická a organizační opatření k zajištění bezpečnosti údajů obsažených v registrech zajištěného a konfiskovaného majetku, a určí příslušný orgán nebo orgány, které odpovídají, za správu registrů a za plnění úkolů správce, jak jsou vymezeny v příslušných pravidlech pro ochranu údajů.

Článek 28

Statistiky

Členské státy pravidelně shromažďují od příslušných orgánů a vedou komplexní statistiky s cílem hodnotit účinnost svých systémů konfiskace. Shromážděné statistické údaje se zasílají Komisi každý rok do 31. prosince následujícího roku a zahrnují:

- a) počet vykonaných příkazů k zajištění;
- b) počet vykonaných příkazů ke konfiskaci;
- c) odhadovanou hodnotu zajištěného majetku v okamžiku zajištění za účelem případné pozdější konfiskaci;
- d) odhadovanou hodnotu vymoženého majetku z trestné činnosti v okamžiku konfiskace;
- e) počet žádostí o výkon příkazů k zajištění v jiném členském státě;
- f) počet žádostí o výkon příkazů ke konfiskaci v jiném členském státě;
- g) hodnotu či odhadovanou hodnotu majetku vymoženého na základě výkonu příkazu v jiném členském státě;
- h) hodnotu zkonfiskovaného majetku ve srovnání s jeho hodnotou v době zajištění, pokud je na centrální úrovni k dispozici;
- i) rozčlenění počtu příkazů a hodnoty majetku uvedených v odst. 1 písm. b) a d) podle druhu konfiskace, pokud jsou na centrální úrovni k dispozici;
- j) počet předběžných prodejů, je-li na centrální úrovni k dispozici;
- k) hodnotu majetku určeného k opětovnému použití pro sociální účely.

KAPITOLA VII

Spolupráce

Článek 29

Sít pro spolupráci při vymáhání a konfiskaci majetku

1. Komise zřídí síť pro spolupráci v oblasti vymáhání a konfiskace majetku s cílem usnadnit spolupráci mezi úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti, úřady pro správu majetku a Europolem v souvislosti s prováděním této směrnice, poskytovat Komisi poradenství a umožnit výměnu osvědčených postupů v souvislosti s prováděním této směrnice.
2. K účasti na zasedáních sítě uvedené v odstavci 1 může Komise přizvat zástupce Eurojustu, EPPO a případně Úřadu pro boj proti praní špinavých peněz.

Článek 30

Spolupráce s orgány a jinými subjekty Unie

1. Úřady členských států pro vyhledávání majetku z trestné činnosti v rámci svých pravomocí a v souladu s příslušným právním rámcem úzce spolupracují s EPPO za účelem usnadnění identifikace nástrojů, výnosů nebo majetku, které jsou nebo by se mohly stát předmětem příkazu k zajištění nebo ke konfiskaci v trestním řízení týkajícím se trestných činů spadajících do pravomoci EPPO.

2. Úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti a úřady pro správu majetku spolupracují v souladu s oblastmi své působnosti s Europolem a Eurojustem za účelem usnadnění identifikace nástrojů, výnosů nebo majetku, které jsou nebo by se mohly stát předmětem příkazu k zajištění nebo ke konfiskaci vydaného příslušným orgánem v průběhu řízení v trestních věcech, s cílem usnadnit správu zajištěného a konfiskovaného majetku.

Článek 31

Spolupráce se třetími zeměmi

1. Členské státy zajistí, aby úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti spolupracovaly v rámci mezinárodního práva v co největší míře a v souladu s použitelným právním rámcem pro ochranu údajů se svými protějšky ve třetích zemích za účelem plnění úkolů podle článku 5 .
2. Členské státy zajistí, aby úřady pro správu majetku spolupracovaly v rámci mezinárodního práva v co největší míře a v souladu s použitelným rámcem pro ochranu údajů se svými protějšky ve třetích zemích za účelem plnění úkolů podle článku 22.

KAPITOLA VIII

Závěrečná ustanovení

Článek 32

Určené příslušné orgány a kontaktní místa

1. Členské státy informují Komisi o orgánu nebo orgánech určených k provádění úkolů podle článků 5 a 22.
2. Členské státy jmenují nejvýše dvě kontaktní místa pro usnadnění spolupráce mezi úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti v přeshraničních případech a nejvýše dvě kontaktní místa pro usnadnění spolupráce mezi úřady pro správu majetku. Tato kontaktní místa nemusí být pověřena úkoly podle článků 5 nebo 22.
3. Do 24. května 2027 oznámí členské státy Komisi příslušný orgán nebo příslušné orgány, jakož v relevantních případech i kontaktní místa uvedená v odstavcích 1 a 2.
4. Do 24. května 2027 zřídí Komise online registr obsahující seznam všech příslušných orgánů a určené kontaktní místo pro každý příslušný orgán. Komise na svých internetových stránkách zveřejní a pravidelně aktualizuje seznam orgánů uvedený v odstavci 1.

Článek 33

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 23. listopadu 2026. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění vnitrostátního práva, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 34

Podávání zpráv

1. Do 24. listopadu 2028 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu vyhodnocující provádění této směrnice.
2. Do 24. listopadu 2031 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu hodnotící tuto směrnici. Komise vezme v úvahu informace poskytnuté členskými státy a jakékoli další příslušné informace týkající se provedení této směrnice ve vnitrostátním právu a jejího uplatňování. Na základě tohoto hodnocení Komise rozhodne o vhodných následných opatřeních, včetně případného legislativního návrhu.

Článek 35

Vztah k jiným nástrojům

Touto směrnicí není dotčena směrnice (EU) 2019/1153 .

Článek 36

Nahrazení společné akce 98/699/SVV, rámcových rozhodnutí 2001/500/SVV a 2005/212/SVV, rozhodnutí 2007/845/SVV a směrnice 2014/42/EU

1. Společná akce 98/699/SVV, rámcová rozhodnutí 2001/500/SVV a 2005/212/SVV, rozhodnutí 2007/845/SVV a směrnice 2014/42/EU se nahrazují ve vztahu k členským státům vázaným touto směrnicí, aniž jsou dotčeny povinnosti těchto členských států týkající se lhůt pro provedení uvedených nástrojů ve vnitrostátním právu.
2. Pokud jde o členské státy, jež jsou vázány touto směrnicí, odkazy na nástroje uvedené v odstavci 1 se považují za odkazy na tuto směrnici.

Článek 37

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 38

Určení

Tato směrnice je určena členským státům v souladu se Smlouvami.

Ve Štrasburku dne 24. dubna 2024.

Za Evropský parlament

předsedkyně

R. METSOLA

Za Radu

předseda

M. MICHEL